

Informace odborné knihovny

Přehled dokumentovaných článků
z českých a zahraničních odborných časopisů

12/2007

září 2007
Praha

Vážení čtenáři,

dostáváte do rukou další číslo našeho periodika, které Vám přináší aktuální informace z širokého spektra českých a zahraničních odborných časopisů.

V přehledu jsou zpracovány články za poslední období (měsíc srpen). Vzhledem k různým opožděným dodávkám, darům a různé periodicitě se mohou v dokumentaci vyskytnout i starší čísla časopisů.

Informace s tímto přehledem vycházejí 1x měsíčně a jsou pro Vás dostupné v tištěné podobě na sekretariátech odborů a v elektronické podobě včetně archivu na intranetových stránkách odborné knihovny MF na adrese: <http://knihovna.mfcr.cz/bulletin.php>

V tomto čísle jsou z **českých titulů** podchycena např. témata: Národní programy reforem členských států EU, porušování komunitárního práva v EU, investiční pobídky v ČR od roku 2007, dopad nové DPH na ceny nemovitostí v ČR, finanční stabilita České republiky, ekologická daňová reforma a daň z nemovitostí jako nástroj bytové politiky (historické zkušenosti).

Ze **zahraničních zdrojů** pak upozorňujeme např. na články vztahující se k efektivnosti nákladů v bankovním sektoru a roli zahraničních účastí v reformních zemích, k vzájemnému vztahu mezi množstvím peněz v oběhu a vývojem na trhu nemovitostí v eurozóně a v USA, k problematice zadlužení soukromých domácností v Rakousku, k situaci na úvěrových trzích ve světě, k fungování Sarbanesova-Oxleyova zákona v USA, k provozování a zdanění sázek on-line v Dánsku a ke koordinaci daňových politik v EU. Německa se týkají stati k vývoji komunálních rozpočtů od roku 2000 a k dani dědické a darovací.

V další části Informací Vám nabízíme **překlady** z německého tisku: Unie CDU/CSU chce proti vysokým státním dluhům zavést systém včasného varování (diskuse o možnosti regulovat zadlužení Německa), Steinbrück prověří působení subvencí (efektivnost subvencí), Itálie musí zůstat po škole (italská rozpočtová politika). Těžká váha s malou mocí (nestandardní pohled na EU) je název překladu příspěvku z anglického tisku.

Navíc jsme pro Vás připravili informaci o nových tištěných periodikách v odborné knihovně.

Přejeme Vám, abyste v našich Informacích našli to, co potřebujete.

Mgr. A. Sahánková
VO 303

UPOZORNĚNÍ

Nové časopisy v odborné knihovně

ACTA VŠFS (Vysoké školy finanční a správní)

Periodikum obsahuje ekonomické studie a analýzy zaměřené na regulaci a dohled nad finančními trhy, na investování do lidského kapitálu a vzdělanosti společnosti, investování do sociálního kapitálu a efektivnosti.

Vyd.: Praha, Vysoká škola finanční a správní 2007 -

Periodicita: nepravidelná

Parlamentní zpravodaj

Nezávislý zpravodajský měsíčník Poslanecké sněmovny a Senátu podrobně monitoruje dění v Parlamentu, zasedání vlády a legislativní proces a informuje i o rozhodnutích jednotlivých politických stran. Vydavatelství Mladá fronta, které Parlamentní zpravodaj po krátké přestávce ve vydávání převzalo (od srpna 2007), slibuje zcela novou podobu tohoto zpravodaje. Ten vychází již od roku 1994 a je určen především poslancům, senátorům, vládním úředníkům a celé veřejné správě.

Vyd.: Praha, Mladá fronta, a.s. 2007 -

Periodicita: měsíční

Zemědělec

Odborný, stavovský, celobarevný týdeník zasvěceně referuje o všem, co se za uplynulý týden v zemědělství událo. Jedná se o komplexní, politické a komoditní zpravodajství. Vychází od roku 1993 (v Profi Press od roku 2000). Bezplatná měsíční příloha je věnována Evropské unii.

Vyd.: Praha, Profi Press, s.r.o. 2000 –

Periodicita: týdenní

Z darů:

Daňová a bilanční revue

Periodikum doplňuje knihovní fond vztahující se k období první republiky a přináší zajímavé dokumenty z daňového práva. Odborná knihovna MF je má ve svém fondu z let 1923-1927 a dále 1930-1931 (v každém ročníku po jednom čísle). Jedná se o jeden z prvních odborných daňových titulů v češtině po rozpadu Rakouska-Uherska. Přináší zákony, nařízení, nejdůležitější výnosy ministerstva financí a zemských finančních úřadů. Obsaženy jsou rovněž judikatura a nálezy Nejvyššího správního soudu, literatura a daňová poradna.

Vyd.: Praha, Oskar Růžička 1922 - 1944

Periodicita není známa

O B S A H

Dokumentace českého a zahraničního tisku	4
Daně.....	5
Ekonomické vědy. Ekonomie.....	13
Finance. Bankovníctví. Měnový systém	14
Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny.....	20
Informatika. Počítače.....	22
Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace	23
Obchod. Cla. Mezinárodní finance	23
Podnik a podnikání.....	25
Pojišťovnictví. Sociální péče.....	26
Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství	27
Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé	27
Právo	28
Účetnictví	29
Veřejná správa.....	30
Veřejné finance. Rozpočet	30
Zdravotnictví	32
Životní prostředí	32
Životní úroveň	32
Ostatní.....	33
Zkrácené překlady odborných článků	34

Daně

Bericht zur Internationalen Steuerkonferenz über eine Gemeinsame Konsolidierte Körperschaftsteuer-Bemessungsgrundlage, 15. und 16. Mai 2007 im Bundesministerium der Finanzen

Zpráva o Mezinárodní daňové konferenci o společném vyměřovacím základu konsolidované korporální daně, konané 15. a 16. května 2007 na Spolkovém ministerstvu financí

Monatsbericht des BMF, Juni 2007, Nr. 6, S. 61-65

Příspěvek informuje o obsahu jednání Mezinárodní daňové konference o společném vyměřovacím základu konsolidované korporální daně, který by měl sjednotit dosavadní rozdílné systémy pro vyměřování korporální daně podniků činných v EU. Konference se konala 15. a 16. května 2007 v Berlíně.

Donata Riedel

Berlin plant Steuer auf Auslandsinvestitionen

Berlín plánuje novou daň ze zahraničních investic

Handelsblatt, 3./4./5.8.2007, Nr. 148, S. 5

Spolkové ministerstvo financí připravuje tzv. "trestnou daň", která by se měla týkat téměř všech zahraničních investic německých podniků. Navrhované zpřísnění souvisí s reformou podnikových daní platnou od roku 2008, která už stanovuje, že v Německu budou zdaňovány zisky očekávané ze zahraniční činnosti (Funktionsverlagerungsverordnung) a týkalo by se nejen přestěhovaných oddělení, ale i nově založených dcer, které v zahraničí využívají německého know-how.

Jesper Barenfeld

A common consolidated corporate tax base in the European Union - a beauty or a beast in the quest for tax simplicity?

Společná konsolidovaná základna korporální daně v Evropské unii - krása nebo zvíře v hledání daňové jednoduchosti?

Bulletin for international taxation, 2007, Vol. 61, No. 7, p. 258-271

V souvislosti se snahou vytvořit společný konsolidovaný základ daně korporací (CCCTB) pro celou EU se autor zaměřuje na otázku možnosti zjednodušení nebo odstranění některých současných složitých pravidel. Rozebírá účel a hlavní charakteristiky CCCTB a související daňové změny v EU a poté identifikuje některé oblasti, ve kterých by díky CCCTB mohlo dojít ke zjednodušení. Zmiňuje však i rizika dosažení opačného efektu - ještě větší složitosti pravidel.

Jaromír Císař

Daň z nemovitostí jako nástroj bytové politiky : (k návrhu možné úpravy)

Obec & finance, 2007, č. 3, s. 54

K navrhované úpravě daně z nemovitostí v ČR; pohled na možnosti domovní daně, která by se mohla stát významným nástrojem bytové politiky, je doložen historickými zkušenostmi. Činžovní daň, činžovní výtěžek, nájemní hodnota.

Christian Žmolík

Daňová podpora výzkumu a vývoje. 1. část

Účetnictví, daně a právo v praxi fyzických a právnických osob, 2007, č. 14, s. 7-14

Legislativní rámec daňové podpory výzkumu a vývoje (zákon č. 669/2004 Sb., zákon č. 545/2005 Sb.). Podmínky uplatňování odčitatelné položky, definice projektu výzkumu a vývoje, pokyn D-288. Doplněno příkladem.

Christian Žmolík

Daňová podpora výzkumu a vývoje. 2. část - dokonč.

Účetnictví, daně a právo v praxi fyzických a právnických osob, 2007, č. 15-16, s. 31-39

V této části příspěvku o nákladech vynaložených na realizaci projektu výzkumu a vývoje, o podpoře z veřejných zdrojů, o účtování o výzkumu a vývoji apod.

Pavel Běhounek

"Daňová reforma" jako součást vládní předlohy zákona o stabilizaci veřejných financí

Daně a právo v praxi, 2007, roč. 12, č. 7, s. 3-10

K zákonu o stabilizaci veřejných financí jako celku, k zákonu o daních z příjmů a k zákonu o rezervách, k zákonu o DPH (zvýšení snížené sazby daně, editační povinnost, vracení daně, uplatnění DPH u bytové výstavby) a k dalším zákonům. Také ke změnám souvisejících předpisů v návrhu zákona o stabilizaci veřejných financí (sněmovní tisk 222).

Donata Riedel

Datenschützer fürchten Bürokratieabbau

Ochránci údajů se obávají snížení byrokracie

Handelsblatt, 8.8.2007, Nr. 151, S. 4

Modernizace daňové správy v Německu. Podle plánů německé vlády by od roku 2011 měli zaměstnavatelé finančním úřadům zasílat údaje o dani ze mzdy svých zaměstnanců již jen elektronicky. Pro podniky to znamená značné zjednodušení a také se předpokládá celková roční úspora v trojmístné miliónové částce. Spolkový centrální daňový úřad proto založí nový obrovský registr k dani ze mzdy, který bude uchovávat údaje o všech zaměstnavatelích i zaměstnancích (např. i rodinný stav, děti, vyznání); přípravou na elektronickou mzdovou kartu už je daňové identifikační číslo, které se od letoška přiděluje každému občanovi (pod ním se budou ukládat údaje úřadu pro evidenci obyvatelstva). K otázce zabezpečení citlivých osobních údajů.

Andreas Richter, Jens Escher

Deutsche Wegzugsbesteuerung bei natürlichen Personen nach dem SEStEG im Lichte der EuGH-Rechtsprechung

Německé zdanění přesunu do zahraničí u fyzických osob podle zákona o doprovodných daňových opatřeních k zavedení evropské společnosti (SEStEG) z pohledu judikatury Evropského soudního dvora

Finanz-Rundschau, 20. Juli 2007, Jg. 89, Nr. 14, S. 674-683

Autoři seznamují s aktuální judikaturou Evropského soudního dvora (případ du Saillant a případ N) k problematice zdanění příjmů fyzických osob při odchodu do zahraničí (v rámci EU). Dále srovnávají tuto evropskou judikaturu s německou úpravou zdanění této problematiky podle § 6 zákona na změnu daňových předpisů (AStG) a se zákonem o doprovodných daňových opatřeních k zavedení evropské společnosti (SEStEG) a zdůrazňují nezbytnost další reformy německé úpravy, aby byla dosažena úplná shoda s evropskými směrnici. - Pozn.

Jana Ledvinková

DPH a cizí měna v daňových dokladech

Praktický poradce v daňových otázkách, 2007, č. 16. Rubrika: 3 - Daň z přidané hodnoty, s. 1-27

V úvodu autorka seznamuje s právní úpravou problematiky (zákon o dani z přidané hodnoty, Šestá směrnice ES). Dále k otázce přepočtu cizí měny na českou měnu z pohledu různých právních norem (zákon o účetnictví, Českých účetních standardů pro podnikatele, zákona o DPH). Další text je zaměřen na případy dodání zboží do států EU osvobozeného od daně s nárokem na odpočet a pořízení zboží z EU. Doplněno 12 příklady.

Ladislav Pitner

DPH a mýtné

Daně a finance, 2007, roč. 15, č. 7-8, s. 16-17

Stručně k problematice uplatňování DPH u mýtného v ČR. Doplněno několika příklady.

Georg Crezelius

Die Entwicklung des Erbschaftsteuerrechts in den letzten 100 Jahren

Vývoj právní úpravy daně dědické za posledních sto let

Finanz-Rundschau, 5. Juli 2007, Jg. 89, Nr. 13, S. 613-624

Autor přehledně seznamuje s vývojem daně dědické a darovací v Německu za posledních sto let. Mimo jiné dokládá, že mnoho věcně právních aktuálních problémů této daně není ničím novým a je předmětem dlouhodobé diskuse. - Pozn. -- K tématu daně dědické viz též další příspěvky v tomto čísle časopisu.

Eva Broer

Erbschaft-/Schenkungssteuer und Unternehmensnachfolge in der Europäischen Union

Daň dědická a darovací a podniková posloupnost v Evropské unii

Der Betrieb, 2007, Jg. 60, Heft 26, Beilage Status:Recht (S. 216-217)

Trend ke snižování daně dědické a darovací v Evropě, přehled sazeb a daňové povinnosti a ev. zrušení daně dědické a darovací v zemích EU.

Giovanna Chiesa

First-time implementation of tax rules for trusts in Italy

První uplatnění daňových pravidel pro trusty v Itálii

European taxation, 2007, Vol. 47, No. 6, p. 304-305

Italský finanční zákon pro r. 2007 poprvé obsahuje daňová ustanovení týkající se trustů. V článku se stručně rozebírá, čeho se ustanovení týkají (trusty jako osoby povinné k dani, sídlo trustů, režim daňové transparentnosti).

Alexander Becker, Jens Kretzschmann

Führt die Gebührenpflicht für verbindliche Auskünfte zur Umsatzsteuerpflicht des Finanzamts?

Vede povinnost poplatků za závazné informace k daňové povinnosti (dani z obratu) finančních úřadů?

Umsatzsteuer-Rundschau, 5. Juli 2007, Jg. 56, Nr. 13, S. 492-494

Autoři se zaměřují na možný způsob soudního výkladu problematiky spojené s obratovým zdaněním finančních úřadů, poskytujících za poplatky závazné informace. Vychází se z pojetí, podle kterého udělení závazné informace je činnost, která vytváří konkurenci daňovým poradcům. - Pozn.

Norbert Herzig

Die Gewerbesteuer als dominierende Unternehmensteuer

Živnostenská daň jako dominující mezi podnikovými daněmi

Der Betrieb, 2007, Jg. 60, Heft 29, S. 1541-1543

Dopad německého zákona o reformě podnikových daní na význam živnostenské daně (např. vůči dani z příjmů a korporeční dani), uplatnění živnostenské daně ve (vnitrostátním) daňovém plánování a v daňové soutěži, což se týká především velkoměst - kapitálovým společnostem může přesun do města/obce s nižší sazbou živnostenské daně snížit daňové zatížení až o třetinu. - Pozn.

Pavel Nesnidal

Jednoduché, ale nesystémové

Ekonom, 2007, roč. 51, č. 31, s. 40-41

V souvislosti s chystanou daňovou reformou v ČR autor analyzuje, jak se projevilo zvýšení sazeb DPH v některých evropských zemích (Německu, Rakousku, Švýcarsku, Velké Británii a ve Skandinávii). Doplněno číselnými údaji.

Vanessa Houlder

Just passing through : non-domicile rules fuel a British debate on tax

Jen projíždějí : pravidla o trvalém bydlišti v době narození přizívají diskusi o britských daních

Financial Times, 13.8.2007, No. 36459, p. 7

Britský daňový systém zvýhodňuje ty, kteří nepovažují Británii za svůj trvalý domov. Stovky let starý koncept domicilu se liší od národnosti, sídla i státní příslušnosti. V extrémních případech stačí "jeden

prarodič v cizině", aby někdo mohl tvrdit, že nepochází z Británie, a požadovat osvobození od daně ze zahraničních příjmů. Proto narůstá tlak na politiky, aby systém změnili. Ti však mají obavy, aby reforma nevyhnala ze země osoby, které hodně vydělávají a následně i utrácí.

Danuše Nerudová

Kandidáti na evropskou daň

Ekonom, 2007, roč. 51, č. 30, s. 54-55

K diskusi o případných nových (především daňových) vlastních zdrojích rozpočtu Evropské unie. Autorka nabízí bližší pohled na jednotlivé možnosti - energetickou daň, výnosy z ražebného, evropskou korporátní daň, evropskou spotřební daň, klimatický poplatek v letectví, telekomunikační daň a další.

Pavel Nesnidal

Komparace daně z příjmů právnických osob v České republice a ve vybraných zemích EU

Daně a finance, 2007, roč. 15, č. 7-8, s. 31-34

Daň z příjmů právnických osob v ČR, ve Spolkové republice Německo a v některých dalších členských zemích Evropské unie.

Donata Riedel

Macht der Finanzämter wächst

Poroste moc finančních úřadů

Handelsblatt, 30.7.2007, Nr. 144, S. 3

Vzhledem k tomu, že německým finančním úřadům se stále nedaří vyhrát v soutěži s "daňovými plánovači", rozhodla se spolková vláda v daňovém zákonu pro rok 2008 pozměnit režim projednávání neobvyklých daňových konstrukcí s finančními úřady. Podmínky případného odmítnutí daňové optimalizace resp. daňového úsporného modelu, k novému znění § 42 Poplatkového řádu, důkazní povinnost na straně podnikatele v případě zneužití daňové optimalizace.

Václav Benda

Náhrada mzdy, nebo poskytnutí služby?

Daňová a hospodářská kartotéka, 2007, roč. 15, č. 14-15, s. 6-11

K častému problému, se kterým se lze v praxi setkat při aplikaci zákona o dani z přidané hodnoty - zda jde v konkrétním případě o náhradu mzdy, která není předmětem DPH, nebo o poskytnutí služby, které je z hlediska zákona o DPH nutno chápat jako zdanitelné plnění. Autor - s použitím příkladů - vysvětluje rozdílné přístupy k uplatňování DPH při náhradě mzdy ve smyslu příslušných předpisů a při poskytování pracovní síly jako specifické služby a také při poskytnutí prací výrobní povahy.

Jonathan Schwarz

The need and scope for coordination of tax policies in the European Union

Potřeba a prostor pro koordinaci daňových politik v Evropské unii

Bulletin for international taxation, 2007, Vol. 61, No. 7, p. 272-276

Článek shrnuje diskusi ze semináře, který proběhl na Kongresu IFA v Amsterdamu v r. 2006. Rozebírá dvě případové studie, které se zaměřily na dvě aktuální praktické otázky v přeshraničním zdanění podniků, a to z hlediska možnosti jejich koordinace. Jedná se o otázku přeshraničních ztrát a zdanění osob, které přenesou své sídlo do jiné země (exit taxes). - Vysvětl.

Tereza Šimová

Netrestejme spotřebitele! : ekologická daňová reforma

Euro, 2007, č. 32-33, s. 82-83

Autorka se zabývá ekologickou daňovou reformou připravovanou v ČR Ministerstvem životního prostředí. Upozorňuje, že ani zvýšené daňové sazby nemohou odrážet skutečné hodnoty externích nákladů a dokládá, že zdanění externality neřeší, ale naopak vyvolává. Jednou z možností, jak motivovat podniky k zavádění čistších technologií, jsou tzv. dobrovolné dohody s nimi.

Jeffrey Owens

OECD proposal to improve the resolution of tax treaty disputes

Návrh OECD na zlepšení řešení daňově smluvních sporů

European taxation, 2007, Vol. 47, No. 6, p. 270-272

V článku se rozebírají návrhy zprávy OECD, týkající se zlepšení řešení daňově smluvních sporů. Pozornost je věnována zejména novým postupům daňové arbitráže.

Overhauling the old jalopy : tax reform

Generálka staré rachotiny : daňová reforma

The Economist, August 4th 2007, Vol. 384, No. 8540, p. 61-62

Amerika začíná pociťovat důsledky daňové soutěže ze zahraničí. Proto v zemi probíhá diskuse o tom, jak řešit zejména tu část systému, která zaostává nejvíc - zdanění firem. Rozhodování firem o místě svého sídla však neovlivňuje jen výše sazeb, ale i řada daňových úlev, a z tohoto hlediska USA tolik nezaostávají. V článku se rozebírají uvažované změny v systému.

Valters Gencs

Recent international income tax changes in Latvia

Poslední mezinárodně významné změny daně z příjmu v Lotyšsku

European taxation, 2007, Vol. 47, No. 6, p. 306-307

Komentář k významným daňovým změnám v Lotyšsku v r. 2006. Úpravy režimu sankcí, nové daňové prázdny, dodatky k pravidlům zdanění úroků a nedobytných pohledávek. Dále informace ke změnám v dani z příjmů právnických a fyzických osob zavedeným v r. 2007.

Joachim Englisch

Reform of the Reorganization Tax Act and related changes

Reforma zákona o dani z reorganizace a související změny

European taxation, 2007, Vol. 47, No. 7, p. 339-346

Nová podoba zákona o dani z reorganizace v Německu; rozšíření územní působnosti ve vztahu k zahraničním subjektům a reorganizacím; fúze, rozdělení a změny právní formy podniku; další související změny. - Vysvětl.

Clive Crook

Simplicity is key to a fair tax system

Klíčem ke spravedlivému daňovému systému je jednoduchost

Financial Times, 26.7.2007, No. 36444, p. 9

Autor kritizuje americký daňový systém, který od posledního velkého zjednodušení v r. 1986 prošel velkou řadou změn a není jednoduchý, spravedlivý ani efektivní.

Martin Děrgel

Slevové karty v daních

Daňová a hospodářská kartotéka, 2007, roč. 15, č. 14-15, s. 1-6

K problematice slevových karet, jako jedné z forem podpory prodeje. Slevové karty bezúplatné a za úplatu. Daňové hledisko majitele karty, rozbor daňových podmínek (např. co snižuje daňovou účinnost výdaje na pořízení karty), slevové karty z účetního hlediska. Doplněno příkladem.

Danuše Nerudová

Společný konsolidovaný základ : korporátní daně

Ekonom, 2007, roč. 51, č. 32, s. 54-56

Ke snaze o zavedení společného konsolidovaného základu daně korporací (CCCTB) v rámci EU. Podrobněji o daňové neutralitě, daňové spravedlnosti, jednoduchosti a právní vymahatelnosti - jako základních požadavcích kladených na daňový systém (také k otázce, zda CCCTB toto vše splňuje). Dále o definici základu daně, o úzké vazbě mezi účetním hospodářským výsledkem a daňovým základem, o skupinovém zdanění, o daňových odpisech apod.

Stav a vývoj daňových a celních příjmů k 30.6.2007

Clo-douane, 2007, roč. 41, č. 7-8, s. 6-7

Celní a daňové příjmy ČR k 30.6.2007 (příjmy z jednotlivých spotřebních daní, DPH aj., dovoz, spotřební daně vnitrostátní vč. dovozu, dělená správa).

John Ploem, Daniel Kunc and Jan Černohouz

Taxation of limited partnerships in the Czech Republic**Zdanění komanditních společností v České republice**

European taxation, 2007, Vol. 47, No. 6, p. 287-292

Rozbor otázek spojených se zdaněním transakcí týkajících se českých komanditních společností. - Vysvětl.

Friedrich Dickopp

Umsatzsteuerbefreiungen bestimmter dem Gemeinwohl dienender Tätigkeiten nach § 4 UStG und Gemeinschaftsrecht**Osvobození od obrátového zdanění u určitých činností sloužících obecnému prospěchu podle § 4 zákona o dani z obrátu a podle práva EU**

Umsatzsteuer-Rundschau, 5. August 2007, Jg. 56, Nr. 15, S. 553-565

Autor dokládá, že osvobození od obrátového zdanění u obecně prospěšných činností podle § 4 zákona o dani z obrátu je značně vzdáleno od řádné realizace závazné směrnice EU v tomto směru (Mehrwertsteuersystemrichtlinie 2006/112/EG) a z toho vycházející 6. směrnice EU. Ukazuje, že němečtí zákonodárci nedostáli této povinnosti za celých třicet let. Na příkladu aktuálních sporných případů a rozsudků vypracovává žádoucí postup, upřednostňující právo EU a zajišťující větší právní jistotu pro všechny zúčastněné. - Pozn.

Claudia Wesselbaum-Neugebauer

Umsatzsteuerliche Erfassung ärztlicher Leistungen oder ähnlicher heilberuflicher Tätigkeiten als Heil- bzw. Präventionsmaßnahme im Bereich der Humanmedizin**Zdanění daní z obrátu u lékařských výkonů nebo činností podobných povolání spojených s léčením či prevencí v oblasti lidské medicíny**

Umsatzsteuer-Rundschau, 20. Juli 2007, Jg. 56, Nr. 14, S. 517-528

Po rozhodnutí Evropského soudního dvora ze 14.9.2000 přestala platit zásada, že všechny obraty související s lékařskou a podobnou činností jsou osvobozeny od daně z obrátu. Od té doby musí být každý lékařský výkon jednotlivě posuzován, neboť může obsahovat i individuální výkony, nespádající pod platby zdravotních pojišťoven. Uvedený příspěvek se zaměřuje na zdanění výkonů v oblasti tzv. "šedé zóny" - mezi jednoznačně léčebnými výkony a výkony, které nejsou takto indikovány. - Pozn.

Hermann Macek

Und ein Blick zum Nachbarn: Ende der Erbschaft- und Schenkungsteuer in Österreich**Pohled k sousedovi: Konec daně dědické a darovací v Rakousku**

Der Betrieb, 2007, Jg. 60, Heft 26, Beilage Status:Recht (S. 217)

Zrušení daně dědické a darovací v Rakousku s účinností od 1.8.2008 (termín má zajistit "doběh" daně), hledání náhradního zdroje příjmů, úvahy o capital gains tax. Dědění do 31.7.2008 a od 1.8.2008. - K dané problematice též článek Erbschaft-/Schenkungssteuer und Unternehmensnachfolge in der Europäischen Union na str. 216 tohoto čísla.

Václav Benda

Uplatňování daně z přidané hodnoty ve výstavbě

Daně a právo v praxi, 2007, roč. 12, č. 7, s. 23-27

Předmět daně a místo plnění, uskutečnění zdanitelného plnění a povinnost priznat daň na výstupu, základ daně, sazby daně, osvobození od daně při převodu nemovitostí.

Hermann-Ulrich Viskorf

Verfassungsrechtliche Fragen der Erbschaftsteuer und der geplanten gesetzgeberischen Neuregelung

Ústavněprávní otázky daně dědické a plánovaná nová zákonodárná úprava

Finanz-Rundschau, 5. Juli 2007, Jg. 89, Nr. 13, S. 624-630

Autor rozebírá ústavněprávní zásady pro daň dědickou a darovací v Německu a v souvislosti s připravovanou reformou této daně představuje i konkrétní návrh na její novou úpravu. - Pozn.

Axel Schrinner

Verzicht auf Steuerklassen birgt Risiken

Odklon od daňových tříd skrývá rizika

Handelsblatt, 14.8.2007, Nr. 155, S. 3

Plánovaná reforma u srážky daně ze mzdy by měla zaměstnancům v Německu umožnit, aby si zvolili buď dosavadní odvod daně (v rámci 6 daňových tříd) nebo se rozhodli pro tzv. podílovou metodu. Záměrem nově zaváděného postupu je zvýšit stimulaci k přijetí druhého zaměstnání v rámci rodiny a také docílit spravedlivějšího rozdělení zátěže z titulu daně ze mzdy mezi manžele; rizikem této metody však mj. je, že se při ní zaměstnavatel od Centrálního daňového úřadu dozví, jaký je podíl zaměstnance na celkovém příjmu manželů a tím automaticky, kolik manžel/ka zaměstnance vydělává. Rekapitulace k aktuální praxi srážky daně ze mzdy podle daňových tříd.

Eva Sedláková

Věcné břemeno z hlediska daně z příjmů

Účetnictví, 2007, č. 7, s. 40-45

Právní úprava věcného břemene (občanský zákoník), příjem ze zřízení věcného břemene z daňového hlediska, výdaje spojené se zřízením věcného břemene, ocenění věcného břemene (komentář Ministerstva financí).

Georg Crezelius

Vom Missbrauch zum Misstrauen: Zur geplanten Änderung des § 42 AO

Od zneužití [daňové optimalizace] k nedůvěře: K plánované změně § 42 Poplatkového řádu

Der Betrieb, 2007, Jg. 60, Heft 26, S. 1428-1430

Daňový zákon pro rok 2008 má přinést zásadní změnu § 42 Poplatkového řádu, podle něhož budou už i neobvyklé daňové optimalizace kvalifikovány jako obcházení daní. Pro daňové poplatníky to bude v takových případech znamenat povinnost prokazovat absenci daňových důvodů. - Pozn.

Christian Amand, Véronique Lenoir

Vorsteueraufteilung durch Finanzdienstleister : ein Beitrag aus belgischer und französischer Sicht

Rozdělení vstupní DPH poskytovatelem finančních služeb : příspěvek z belgického a francouzského pohledu

Umsatzsteuer-Rundschau, 20. Juli 2007, Jg. 56, Nr. 14, S. 529-537

Podniky poskytující finanční služby provádějí výkony zcela nebo částečně osvobozené od obrátového zdanění. Nejsou tudíž plně zapojeny do netto principu DPH, nýbrž musí svoje DPH na vstupu rozdělovat podle § 15 odst. 4 zákona o dani z obrátu. Uvedený příspěvek zkoumá rozdíly při posuzování zdanitelných obrátů a jejich nákladových dopadů v různých zemích EU. - Pozn.

Josef Šrotýř

Výkon rozhodnutí prodejem nemovitostí v režii správce daně

Daně a finance, 2007, roč. 15, č. 7-8, s. 24-29

K jedné z forem daňové exekuce - k výkonu rozhodnutí prodejem nemovitostí. Realizaci tohoto typu daňové exekuce označuje autor jako komplikovanou a dále rozebírá jednotlivé fáze celého procesu (ocenění nemovitosti, vydání dražební vyhlášky, dražba nemovitosti apod.).

Martin Strahl

Wegzugsproblematik bei Personengesellschaften und ihren Gesellschaftern

Problematika přesunu do zahraničí u osobních společností a jejich společníků

Finanz-Rundschau, 20. Juli 2007, Jg. 89, Nr. 14, S. 665-673

Autor upozorňuje, že daňové problémy vznikající přesunem podniku do zahraničí se netýkají jen kapitálových společností, ale též osobních společností a jejich společníků, přičemž je třeba rozlišovat mezi přesunem částečným a úplným. Na konkrétních příkladech z poradenské praxe rozebírá různé problémové okruhy a nabízí možnosti řešení daňové úpravy. - Pozn.

Dana Trezziová

Zdraží nová DPH bytovou výstavbu? : veřejné finance

Euro, 2007, č. 35, s. 64-65

Autorka hodnotí novelu zákona č. 235/2004 Sb. o dani z přidané hodnoty, připravovanou v rámci návrhu zákona o stabilizaci veřejných financí, z hlediska dopadu na ceny nemovitostí v ČR. Pokud bude návrh odsouhlasen, znamenalo by to, že sníženou sazbu DPH bude možné uplatnit na stavby pro sociální bydlení.

Gert Saß

Zur Begrenzung der nationalen Ausgestaltung der Körperschaftsteuersysteme durch den EuGH

K vymezení Evropského soudního dvora při formování národních systémů korporáční daně

Der Betrieb, 2007, Jg. 60, Heft 24, S. 1327-1331

Korporáční daň v EU. Vliv rozsudků Evropského soudního dvora na daňové zákonodárství u přímých daní v členských státech EU; zmírnění či odstranění dvojího daňového zatížení společnosti souvisejícího s výplatou dividend (holdingové privilegium, výplata dividendy mateřskou společností/domácí/zahraniční dcerou). Praxe dobropisů, ACT, avoir fiscal, franked investment income, uplatňování rozděleného tarifu korporáční daně v Německu. - Pozn.

Rainer Hüttemann

Zur körperschaftsteuerrechtlichen Behandlung dauerdefizitärer Unternehmen der öffentlichen Hand

Korporáční daň v trvale ztrátových státních/veřejných podnicích

Der Betrieb, 2007, Jg. 60, Heft 30, S. 1603-1609

Mnohé podniky veřejné správy v Německu (režijní podniky, vlastní podniky tj. městské linky, knihovny, koupaliště, školky), které jsou provozovány v rámci výkonu správy bez záměru dosahovat zisku, jsou trvale deficitní. Příspěvek se zabývá otázkou, zda je možné ztráty z takových činností z daňového hlediska uznávat a případně je zúčtovat se zisky jiného veřejného podniku. Kritické připomínky k jurisdikci; k zásadám zájmů na provozování určité veřejně prospěšné činnosti bez hospodářských důvodů. - Pozn.

Daňové a účetní poradenství

č. 31-32/2007

DPH u komisionářské služby a u příspěvkových organizací. Daň z nemovitosti placená kupujícím. Prodej podniku a daň. Vzory podání v daňovém řízení. Pohled do Černé kroniky aneb z příběhů kontrolních.

Daňový TIP

č. 17/2007

Uplatňování DPH při poskytování nebo zajišťování cestovní služby. Faktoring. Pracovní poměr na dobu určitou - jak postupovat od 1.1.2007? DPH - umístění loga právnické osoby ze Slovenské

republiky při divadelním představení. Jak správně zaúčtovat zálohové platby na VZP a OSSZ v průběhu roku? Účetnictví USA - vzájemný zápočet. Přeučtování poplatků za účast na veletrhu v Egyptě.

č. 18/2007

Problematika obchodního majetku u fyzické osoby podle zákona o daních z příjmů. Cese smlouvy o finančním pronájmu na straně nájemce. Jak odepisovat výherní hrací přístroje? Přívýdělek na MD. Daň z příjmů - prodej nemovitosti. Jak zaúčtovat věcné břemeno. Měsíční mzda - náhrada za práci ve svátek. Zaúčtování obrátového bonusu. DPH - odtahová služba.

Ekonomické vědy. Ekonomie

Viviana A. Zelizer

Ethics in the economy

Ethik in der Ökonomie

Etika v ekonomice

Zeitschrift für Wirtschafts- und Unternehmensethik, 2007, Jg. 8, Heft 1, S. 8-23

Autorka se zaměřuje na formální kodexy chování jako nástroje implementace etických zásad v hospodářské praxi. Z pohledu sociologie analyzuje předpoklady pro jejich fungování a hodnotí i možnosti a meze jejich úspěšného zavedení. - Pozn. -- K tématu viz též dva následné koreferáty komentující uvedený příspěvek.

Martin D.D. Evans, Viktoria V. Hnatkovska

International financial integration and the real economy

Mezinárodní finanční integrace a reálná ekonomika

IMF staff papers, 2007, Vol. 54, No. 2, p. 220-269

Studie zkoumá důsledky finanční integrace pro reálnou ekonomiku. Pro tyto účely představuje soubor teoretických kritérií zjišťujících vazby mezi finanční integrací, makroekonomickou volatilitou a blahobytem. Využívá standardního dvousektorového modelu všeobecné rovnováhy pro dvě země, zkoumajícího dopady zvýšené finanční integrace na nestabilitu výroby a spotřeby. Sleduje též dopady finanční integrace na sdílení rizik mezi zeměmi. - Pozn.

Jan Mysliveček, Filip Pertold

Jak je důležité mít v zemi ekonomu

Hospodářské noviny, 8.8.2007, roč. 51, č. 152, s. 9

O ekonomických problémech jako součásti každodenních politických a společenských debat, o mnohdy ideologicky motivovaných reakcích a argumentech některých ekonomických expertů na dotazy novinářů v tuzemsku a o průběhu podobných debat v zahraničí. Podrobněji k hodnocení vládních programů nezávislémi odborníky v Německu, k působení a významu tzv. Bezděkovy komise u nás, k činnosti CPB v Nizozemsku a Institutu pro fiskální studia (IFS) ve Velké Británii. Autoři docházejí k závěru, že angažovanost některých ekonomů v politice neprospívá ani ekonomii jako vědě, ani společnosti jako celku.

Stephan Märkt

Kooperation und Moral in der Wirtschaft : die Sicht der ökonomischen Theorie der kulturellen Evolution und der Weberianischen Wirtschaftssoziologie

Co-operation and moral behaviour in the economy : The points of view of the economic theory of cultural evolution and Weberian economic sociology

Spolupráce a morálka v hospodářství : Pohled ekonomické teorie kulturního vývoje a hospodářské sociologie podle Webera

Zeitschrift für Wirtschafts- und Unternehmensethik, 2007, Jg. 8, Heft 1, S. 33-51

Příspěvek srovnává hospodářskou sociologii Maxe Webera s novými přístupy kulturní evoluční ekonomie opírající se o dílo F. von Hayeka. Ukazuje přednosti a slabé stránky obou přístupů při

výkladu kooperace a morálky v ekonomickém procesu a naznačuje možnosti překonání tradičního protikladu mezi ekonomikou a sociologií (homo oeconomicus). - Pozn. -- K tématu viz též následný koreferát.

Rado Baťo

Monogamia nás zabíjí

Trend, 2007, č. 30, s. 16-17

Popekonomie, význam motivace. Komentář ke knize Stevena E. Landsburga "More Sex Is Safer Sex: The Unconventional Wisdom of Economics".

V. Popov

Šokoterapia protiv gradualizma: 15 let spustja

Léčba šokem proti postupným reformám: po patnácti letech

Voprosy ekonomiki, 2007, No. 5, s. 81-99

Ekonometrická studie zkoumá průběh ekonomické transformace ve 28 tranzitivních ekonomikách. Uvádí, že pokles výkonnosti ekonomik v průběhu transformace lze nejlépe vysvětlit jako negativní šok nabídky způsobený zejména dvěma faktory: změnou relativních cen po jejich deregulaci a rozpadem státních institucí během transformace, který zhoršil investiční klima. Rychlost liberalizace měla v závislosti na míře své endogenosti záporný účinek na výkonnost ekonomiky. Naopak ve stádiu hospodářského oživení začíná mít probíhající liberalizace pozitivní vliv na hospodářský růst, protože odeznívá dopad dřívějších deformací ekonomiky. - Vysvětl.

Olaf Storbeck

Über Karl Marx, Landbesetzer und moderne Ökonomie

O Karlu Marxovi, squatterech a moderní ekonomii

Handelsblatt, 25.6.2007, Nr. 119, S. 9

Vznik preferencí a vytváření hodnotových představ jedince. Komentář ke studii The formation of Beliefs: Evidence from the Allocation of Land Titles to Squatters. - Překlad viz Informace odborné knihovny č. 11/2007.

Finance. Bankovníctví. Měnový systém

AAAsking for trouble : debt ratings

Říkají si o potíže : dluhové ratingy

The Economist, July 14th 2007, Vol. 384, No. 8537, p. 71

Hodnocení úvěruschopnosti v kategorii AAA je zárukou pro věřitele. Nyní se však toto hodnocení objevilo v USA v souvislosti s nejméně zdravými půjčkami, hypotékami v kategorii subprime. Ty mají do nejvyššího hodnocení daleko, ale mohou být sloučeny do cenných papírů v podobě tzv. kolateralizovaných dluhových závazků (CDOs) způsobem, který dostatečně vylučuje možnost nesolventnosti. Generální prokurátor amerického státu Ohio nyní šetří, zda se ratingové agentury udělením ratingu AAA pro takto odvozené strukturované produkty nedopustily podvodu.

Abandon ship : the credit squeeze

Opusťte loď : ztížení úvěrů

The Economist, August 4th 2007, Vol. 384, No. 8540, p. 58-59

K situaci na úvěrových trzích, její příčiny. Reakce burz, dopady na měnovou politiku, trh bydlení a hedgeové fondy. - Problematikou se zabývá i článek A good time for a squeeze na s. 9 a Holiday horrors: the effect on financial firms na s. 60.

All together now : banking**Všichni pohromadě : bankovníctví**

The Economist, July 28th 2007, Vol. 384, No. 8539, p. 71

Američtí regulátoři oznámili, že dospěli k dlouho hledanému kompromisu ohledně Basilejské dohody 2 určující pravidla kapitálové přiměřenosti. V článku se rozebírá, jaké byly příčiny otálení americké strany s přijetím dohody a jaký bude postup při jejím uplatňování.

Allowing himself a smile : monetary policy**Může si dovolit úsměv : měnová politika**

The Economist, July 21st 2007, vol. 384, no. 8538, p. 69-70

K dosavadnímu působení Bena Bernankeho ve funkci předsedy americké centrální banky; rozbor hospodářské situace USA.

Another pounding : debt markets**Další rána : dluhové trhy**

The Economist, July 14th 2007, Vol. 384, No. 8537, p. 69-71

Problémy amerického hypotečního trhu začínají podkopávat důvěru na globálním úvěrovém trhu. Ukazuje se, že investoři přehlíželi rozsah problémů se subprime hypotékami i to, že se tyto problémy mohou přenést do jiných oblastí dluhových trhů. Spíše než toho, že by trh bydlení mohl zahnat USA do recese, se odborníci v současnosti obávají možného přitvzení úvěrových podmínek.

Jaroslav Borovička

Bankeneffizienz und ausländische Beteiligungen in den Reformländern: Lässt sich ein "Cream-Skimming"-Effekt nachweisen?**Efektivnost bank a zahraniční účasti v reformních zemích: je možné dokázat tzv. efekt sbírání smetany?**

Finanzmarktstabilitätsbericht, Juni 2007, Nr. 13, S. 72-89

Příspěvek analyzuje efektivnost nákladů v bankovním sektoru a roli zahraničních účastí v evropských reformních zemích. Pomocí empirického dvoustupňového modelového zkoumání vzorku 282 bank z 19 reformních zemí zjišťuje, do jaké míry ovlivňují tyto účasti efektivnost bank ve sledovaném regionu. Z výsledků odvozuje závěry pro rozhodování o otevření domácích finančních systémů pro zahraniční účasti. - Pozn. -- Překlad článku z angličtiny.

Paul de Grauwe

Banking bail-out sows seeds of future crises**Pomoc centrálních bank je zárodkem budoucích krizí**

Financial Times, 13.8.2007, No. 36459, p. 9

V souvislosti s rozsáhlými intervencemi centrálních bank ke zvýšení likvidity se autor zamýšlí nad otázkou, zda podobné zásahy nevytvářejí základ budoucích krizí finančního systému.

Christian Beer, Martin Schürz

Charakteristika der Verschuldung der privaten Haushalte in Österreich. Ist die Verschuldung ein Risiko für die Finanzmarktstabilität?**Charakteristické rysy zadlužení soukromých domácností v Rakousku. Je zadlužení rizikem pro stabilitu finančního trhu?**

Geldpolitik & Wirtschaft, 2007, Nr. 2, S. 62-83

Studie zkoumá problematiku zadlužení soukromých domácností v Rakousku a případných rizik s ním spojených z hlediska stability finančních trhů. Za tímto účelem sleduje např. charakteristické sociální a demografické znaky zadlužených domácností, strukturu zadlužení těchto domácností, výši zadlužení, problémy se splácením dluhu aj. - Pozn.

David Hale

The credit crunch and the quandary of the Fed

Zablokované úvěrování a dilema americké centrální banky

Financial Times, 14.8.2007, No. 36460, p. 9

Události na finančních trzích jako důkaz postupující globalizace; ztráty zajištěných fondů; příčiny krachu rizikových hypoték; vliv cen bydlení na americkou měnovou politiku.

Stefan W. Schmitz

Demografischer Wandel - strategische Implikationen für den Bankensektor und Konsequenzen für die Finanzmarktstabilität

Demografické změny - strategické důsledky pro bankovní sektor a dopady na stabilitu finančního trhu

Finanzmarktstabilitätsbericht, Juni 2007, Nr. 13, S. 106-127

Příspěvek seznamuje s výsledky studie Rakouské národní banky na téma stárnutí populace a důsledky pro banky a jejich strategii, příp. s dopady na stabilitu finančního trhu. Studie zjišťovala, zda je uvedený demografický trend vůbec pro banky důležitý, a pokud ano, jaké jsou konkrétní projevy sledovaných změn na velikost a strukturu poptávky po bankovních službách a produktech. Věnovala se i dopadům na celkový rámec, ve kterém banky fungují. - Pozn. -- Překlad z angličtiny.

Lucie Vávrová

Dvě rozdílná prostředí : akciové trhy

Euro, 2007, č. 31, s. 60-61

Autorka upozorňuje, že uvedení akcií na dva regulované trhy cenných papírů - na pražskou a varšavskou burzu - přináší kromě výhod i problémy. Ukazuje, v čem se liší přístup české a polské burzy v rámci procesu přijímání k obchodování, a to na konkrétním příkladu z konce roku 2006, na primární emisi akcií (IPO) společnosti Pegas Nonwovens SA.

Georg von Pfösti

Der Eigenmittelbegriff im Rahmen von Basel II

Pojem vlastního kapitálu v rámci pravidel Basilej II

Finanzmarktstabilitätsbericht, Juni 2007, Nr. 13, S. 90-105

Nová pravidla kapitálové přiměřenosti (Basilej II) přinášejí četné změny v oblasti řízení úvěrových rizik; nicméně samotný pojem vlastního kapitálu zůstává vcelku nezměněn. Autor rozebírá definici vlastního kapitálu v novém zákonu o bankách a bankovníctví (BWG) a dokládá, že v budoucnu bude nezbytné tuto definici přizpůsobit. Sleduje též pojem kapitálové přiměřenosti ve vztahu k dalším kapitálovým pojmům a jeho chápání v účetním a regulatorním smyslu. - Pozn.

Norbert Häring

Die EZB hat den Euro überschätzt

ECB přecenila euro

Handelsblatt, 20./21./22.7.2007, Nr. 138, S. 37

Porovnání významu německé marky a eura v roli rezervních měn. - Článek je součástí tematického bloku "50 Jahre Bundesbank" na s. 30-37.

Gillian Tett

Germans learn the Japanese word for bail-out

Němci se učí japonský výraz pro záchranu

Financial Times, 9.8.2007, No. 36456, p. 7

V souvislosti se záchranou německé banky IKB před krachem se rozebírá situace v německém bankovníctví a porovnává s vývojem v japonském bankovním sektoru před deseti lety.

John Authers

Home to roost? : subprime woes spread to equities

Bumerang se vrací? : potíže s rizikovými hypotékami se přenášejí na akcie

Financial Times, 27.7.2007, No. 36445, p. 7

K dopadu problémů amerického bytového trhu na trh cenných papírů. Obavy úvěrových trhů. Postoj americké centrální banky.

It ain't easy : monetary policy

Není to snadné : měnová politika

The Economist, August 11th 2007, Vol. 384, No. 8541, p. 57-58

Problémy na úvěrových trzích nevyvedly přední světové bankéře z klidu. Platí to zejména pro americkou centrální banku, která na svém srpnovém zasedání nezměnila úrokové sazby, zatímco v některých zemích se o zvýšení sazeb uvažuje.

Evžen Šťastný

Jednotná licence obchodníků s cennými papíry

Právník, 2007, roč. 146, č. 8, s. 893-921

Kroky k vytvoření jednotného finančního trhu, právní úprava jednotné licence v rámci EU a v ČR. Pojem a základní principy jednotné licence. K záměru poskytovat investiční službu na území jiného členského státu (obecný výklad, komunikace mezi poskytovatelem a příjemcem služby na dálku, reklama a propagace investičních služeb, využití zprostředkovatele nebo nezávislé osoby). Problematika svobody usazování a volného pohybu služeb.

Aneta Němcová

Kontroly hotovosti

Clo-douane, 2007, roč. 41, č. 7-8, s. 9

Boj proti praní špinavých peněz a finanční podpoře terorismu v EU, nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1889/2005 s účinností od 15.7.2007; povinnost osob deklarovat hotovost nad 10 000 eur při odchodu či vstupu do EU (monitoring přeshraničního pohybu hotovosti a jiných snadno směnitelných hodnot za období od září 1999 do února 2000 zjistil objem ve výši 1,6 biliónu eur).

Walter Waschiczek

Kreditpolitik der Banken gegenüber Unternehmen weiterhin zurückhaltend : Österreich-Ergebnisse der euroraumweiten Umfrage über das Kreditgeschäft im April 2007

Úvěrová politika bank vůči podnikům nadále zdrženlivá : výsledky šetření v eurozóně o úvěrech v dubnu 2007 za Rakousko

Statistiken - Daten & Analysen, 2007, Nr. 3, S. 51-53

Článek seznamuje s výsledky šetření o úvěrech v dubnu 2007 v Rakousku, konaném v rámci celkového šetření v eurozóně, s cílem zjistit aktuální stav úvěrové politiky bank vůči podnikům. Ukazuje, že rakouské banky uplatňovaly v prvním čtvrtletí 2007 vůči podnikům spíše restriktivní politiku, stejně jako vůči spotřebním úvěrům, zatímco financování bytů bylo mírně volnější. - Pozn.

The mandarins of money

Peněžní bonzové

The Economist, August 11th 2007, Vol. 384, No. 8541, p. 61

Centrální banky bohatých zemí již neurčují globální měnové podmínky. V uplynulém roce pocházely tři pětiny široce měřené nabídky peněz z rozvíjejících se ekonomik. Lze očekávat, že politika centrální banky Ruska nebo Číny bude mít i v budoucnu stále větší vliv na vyspělé ekonomiky, protože kontrola pohybu kapitálu je omezená a trhy stále propojenější.

Norma Cohen

Middleman sidelined? : exchanges and banks step on to each other's turf

Zprostředkovatel odstaven? : burzy a banky si navzájem vstupují do svých teritorií

Financial Times, 26.7.2007, No. 36444, p. 7

Banky znepokojené vysokými poplatky za zprostředkování si vytvářejí vlastní obchodní systém a burzy se snaží úplně obejít makléře přímým jednáním s manažery fondů. V článku se připomínají alternativní obchodní platformy v Evropě i USA.

M. Kurm-Engels

Mona Lisa mit Schnurrbart

Mona Lisa s knírkem

Handelsblatt, 7.7.2007, Nr. 150, S. 26

K plánu výstavby nového sídla ECB ve Frankfurtu n.M. (a souvisejícímu dědickému sporu ve věci autorských práv).

Miroslav Kollár

Může Basel II vše spasit? : bankovníctví

Euro, 2007, č. 32-33, s. 85

Autor upozorňuje, že nový standard pro výpočet kapitálové přiměřenosti bank (Basel II) nebude pro banky představovat jen přínosy, ale i určitá rizika. Jde zejména o procykličnost Baselu II a s tím souvisejících metod řízení rizik bank. Obezřetné banky by měly v dobrých obdobích vytvořit dostatečný objem kapitálu pro období horší.

Radek Šnábl

Nula není nula

Ekonom, 2007, roč. 51, č. 31, s. 28-30

Rozhovor s "architektem" smíru s Nomurou a žaloby státu na ČSOB o finančních tahanicích kolem zkrachovalé IPB. Podrobněji k věcné podstatě sporu s ČSOB, k hodnotě IPB v okamžiku uvalení nucené správy, k přetrvávající možnosti uzavřít s ČSOB smír a k dalším otázkám, týkajícím se např. i odpovědnosti předchozích vlád za současnou situaci.

Arne Mollin Ottosen and Peter Nordentoft

Offering and taxation of online games in Denmark

Provozování a zdanění sázek online v Dánsku

European taxation, 2007, Vol. 47, No. 6, p. 301-303

Rozbor důsledků rozhodnutí dánského Nejvyššího soudu na sázkový průmysl a výkladu dánského ministerstva daní ke zdanění výher. - Vysvětl.

Brooke Masters and Saskia Scholtes

Payback time : as subprime bites, US investigators look for culprits

Čas vyrovnávání účtů : problémy hypotečního trhu vedou vyšetřovatele k hledání viníků

Financial Times, 9.8.2007, No. 36456, p. 5

V souvislosti s hypotečními problémy začínají žalobci zkoumat obvinění z podvodu na všech úrovních finančního řetězce a Amerika se připravuje na vlnu soudních procesů. V článku se popisují postupy, používané při poskytování hypoték rizikovým skupinám dlužníků.

Primär- und Sekundärmärkte für deutsche öffentliche Schuldtitel: institutionelle Ausgestaltung, Handelssysteme und deren Standortrelevanz für den Finanzplatz Deutschland**Primary and secondary markets for German public sector debt instruments: institutional framework, trading systems and their relevance for Germany as a financial centre****Primární a sekundární trhy pro německé veřejnoprávní dluhopisy: institucionální rámec, systémy obchodování a jejich důležitost pro finanční centrum Německo**

Deutsche Bundesbank - Monatsbericht, Juli 2007, Jg. 59, Nr. 7, S. 51-64

Deutsche Bundesbank - Monthly report, July 2007, Vol. 59, No. 7, p. 45-58

V souvislosti s plněním úkolů a cílů správy státního dluhu v Německu příspěvek rozebírá primární a sekundární trhy pro státní dluhopisy a termínové trhy. Sleduje také postavení těchto trhů v mezinárodní konkurenci a hodnotí pozici Německa v tomto směru. Ukazuje, že primární trh je v důsledku emisní činnosti státu pevně vázán na Německo, zatímco sekundární trhy v důsledku své otevřenosti vůči zahraničí jsou vystaveny větší konkurenci, dané výkonností národní tržní infrastruktury, a jsou tudíž na domácím finančním trhu méně závislé. - Pozn.

Hermann Remsperger

Die Rolle des Euro für die Zukunft Polens**Úloha eura pro polskou budoucnost**

Auszüge aus Presseartikeln, 20. Juni 2007, Nr. 26, S. 10-12

Autor analyzuje význam a úlohu eura pro možnosti budoucího vývoje polského hospodářství v rámci evropské integrace. Popisuje výchozí hospodářskou situaci, zkoumá dopady konvergenčního procesu na polskou ekonomiku v souvislosti s přijetím eura. Věnuje se též možným důsledkům skutečného zavedení eura. - Referát z konference Polské národní banky a Konrad Adenauer Stiftung, konané ve Varšavě 15.6.2007.

Soft currency**Měkká měna**

The Economist, July 28th 2007, Vol. 384, No. 8539, p. 72

V článku se rozebírají příčiny pádu dolaru. Vedle prudkého růstu cen ropy, slabé ekonomiky a zneklidněných úvěrových trhů je jako důležitý faktor uváděna i snaha amerických penzijních, pojistných a vzájemných fondů o diverzifikaci rizik, vedoucí k odlivu od dolarových aktiv.

Peer Steinbrück

Ein starker Finanzplatz ist gut für Deutschland**Silný finanční trh je pro Německo dobrý**

Auszüge aus Presseartikeln, 5. Juni 2007, Nr. 24, S. 11-12

Spolkový ministr financí Německa P. Steinbrück kladně hodnotí aktuální dynamický vývoj na finančním trhu v Německu a upozorňuje na pozitivní dopady tohoto trendu na celou německou ekonomiku. Všimá si i rizik spojených s rostoucím zapojováním rizikového kapitálu do financování investic, otázek spojených s regulací hedgeových fondů, mezinárodní spolupráce v otázce harmonizace finančních trhů atd. - Překlad viz Informace odborné knihovny MF č. 11/2007.

Tomáš Skřivánek

Stát vůči ČSOB přitvrdil : dědictví po IPB

Euro, 2007, č. 31, s. 32-33

V souvislosti s podáním žaloby Ministerstva financí na ČSOB u arbitrážního soudu v Paříži článek upozorňuje, že nové požadavky MF vůči ČSOB je nutno posuzovat v kontextu narovnání vztahu státu s Nomurou. Stručně popisuje vývoj sporu a zmiňuje i postoj regulátora bankovního trhu, ČNB.

Ulf Sommer, Afhüppe Sven

US-Hypothekenkrise schockt Märkte : Nichts für schwache Nerven

Americká hypoteční krize šokuje trhy : Nic pro slabé nervy

Handelsblatt, 2.8.2007, Nr. 147, S. 1, 2

Dopad krize v American Home Mortgage Investment (propad akcie o 90 procent) na světové burzy a trhy nemovitostí. Záchraná akce v německé IKB (zminěna otázka dostatečné schopnosti bilancí reflektovat rizika). - K tématu také příspěvek na s. 21 a také HB, 31.7.2007, Nr. 145, S. 1.

Der Zusammenhang zwischen monetärer Entwicklung und Immobilienmarkt

The relationship between monetary developments and the real estate market

Vzájemný vztah mezi měnovým vývojem a trhem nemovitostí

Deutsche Bundesbank - Monatsbericht, Juli 2007, Jg. 59, Nr. 7, S. 15-28

Deutsche Bundesbank - Monthly report, July 2007, Vol. 59, No. 7, p. 13-24

Studie analyzuje vzájemný vztah mezi množstvím peněz v oběhu a vývojem na trhu nemovitostí v eurozóně. Empiricky dokládá, že výrazný růst ukazatele M 3 a peněžní expanze v posledních letech je v těsném vztahu s tímto trhem a že nárůst cen nemovitostí v některých částech eurozóny významně přispěl i k výraznému nárůstu množství peněz v oběhu. Pro srovnání je uvedena též stručná charakteristika této problematiky v USA. - Pozn.

Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny

Patrik Paneš

Antimonopolní politika Evropské unie

Ekonomický časopis, 2007, roč. 55, č. 5, s. 484-499

Evropské antimonopolní zákonodárství (základní ustanovení týkající se restriktivních dohod, dominantního postavení, spojování podniků), antimonopolní politika a jejich praktická realizace. K chystané novelizaci procesních pravidel v oblasti ochrany hospodářské soutěže v EU.

Back above the bar again : Germany's economy

Opět nad laťkou : německá ekonomika

The Economist, July 14th 2007, Vol. 384, No. 8537, p. 74-76

Rozbor hospodářského oživení v Německu přináší informace o vývoji HDP, nezaměstnanosti, trhu práce, vlivu hospodářského cyklu aj.

Amartya Sen

Can life begin at 60 for the sprightly Indian economy?

Může pro čilou indickou ekonomiku začít život v šedesáti?

Financial Times, 14.8.2007, No. 36460, p. 9

V souvislosti se 60. výročím získání nezávislosti se rozebírá politická a hospodářská situace Indie. - Viz i samostatnou přílohu FT ze dne 15.8.2007 pod názvem India: 60 years since independence.

Kateřina Šmídková, Jan Frait

Externí prostředí a finanční stabilita ČR : makroekonomika

Euro, 2007, č. 34, s. 62-63

Autoři informují o Zprávě o finanční stabilitě vypracované Českou národní bankou pro rok 2006, přičemž se zaměřují na rozbor hospodářského vývoje ve světě a možných rizik pro ČR. Z pohledu finanční stability hodnotí vývoj v roce 2006 jako velmi úspěšný. Varují však před vznikem nadměrně optimistických očekávání ohledně dlouhodobého vývoje světové i domácí ekonomiky na základě aktuálně příznivé fáze hospodářského cyklu.

Otakar Machala

Investiční pobídky v ČR od roku 2007

Praktický poradce v daňových otázkách, 2007, č. 15. Rubrika: 7 - Výklad a komentáře právních předpisů, s. 1-24

Právní úprava, podrobný výčet investičních pobídek, postup získání investiční pobídky v šesti bodech s obsáhlým komentářem. Na závěr několik poznámek k poslední novele zákona o investičních pobídkách (zákon č. 159/2007 Sb.).

Jan Linhart

Novela zákona o investičních pobídkách

Daně a právo v praxi, 2007, roč. 12, č. 7, s. 56-57

Stručný komentář k novele zákona o investičních pobídkách (zákon č. 159/2007 Sb.). Změny vyvolané novou evropskou legislativou a změny odpovídající postoji současné vlády k investičním pobídkám. Pozitivní, negativní a neutrální změny.

S. Glaz'jev

O strategii ekonomického rozvoje Rusii

O strategii hospodářského rozvoje Ruska

Voprosy ekonomiki, 2007, No. 5, s. 30-51

V článku jsou analyzovány současné podmínky ruské ekonomiky a stávající a možné směry jejího vývoje v kontextu globálních dlouhodobých vývojových tendencí. Autor upozorňuje na hlavní problémy a rizika a také na důsledky pokračujících tendencí strukturální degradace ekonomiky a předkládá několik návrhů na zaměření hospodářské politiky.

Karel Zeman

Průběh zájmů České republiky a dalších členů EU do Národních programů reforem pro období 2005-2008

Scientia et Societas, 2007, roč. 3, č. 2, s. 43-64

Cíl Národních programů reforem (NPR) členských států EU - identifikace jejich národních priorit a zájmů při plnění cílů revitalizované Lisabonské strategie a posílení koordinace hospodářských politik jak na úrovni EU, tak čl. států. Přehled základních priorit sociálně-ekonomického vývoje, makroekonomických politik, mikroekonomických politik a priorit strategie zaměstnanosti v NPR členů EU pro období 2005-2008. Očekávané přínosy realizace priorit NPR. Souhrnné hodnocení pozice ČR podle jednotlivých ukazatelů v roce 2006.

Saturnina Moreno Gonzalez

Regional fiscal autonomy from a state aid perspective: the ECJ's judgment in Portugal v. Commission

Regionální fiskální autonomie z pohledu státní pomoci: rozsudek Evropského soudního dvora ve věci Portugalsko versus Evropská komise

European taxation, 2007, Vol. 47, No. 7, p. 328-338

Na základě rozsudku ve věci Portugalsko versus Evropská komise autor rozebírá výklad Evropské komise, pokud jde o kritéria geografické nebo regionální selektivity, a analyzuje hypotézy a podmínky, za nichž lze pochopit všeobecný nebo selektivní charakter daňových podnětů pro firmy působící v některých regionech členského státu. Na závěr vyjadřuje pochybnosti o určitých částech rozsudku a zvažuje jeho možné důsledky pro Španělsko. - Vysvětl.

Harald Krebs

Die speziellen Rechnungslegungs-, Prüfungs- und Offenlegungspflichten für Energieversorgungsunternehmen

Zvláštní povinnosti energetických podniků v oblasti účetnictví, auditu a zveřejňování

Der Betrieb, 2007, Jg. 60, Heft 26, S. 1425-1427

Německý zákon o hospodaření s energií (EnWG) obsahuje i zvláštní předpisy pro energetické podniky, které mají zabránit křížovým subvencím poškozujícím soutěž. Výklad povinností vyplývajících z § 10 EnWG (mezi povinné subjekty patří např. i soukromé osoby provozující

fotovoltaické zařízení, které elektrinu dodávají do sítě nebo spalovny odpadu), které jsou odůvodněny požadavkem transparentnosti. - Pozn.

Konrad Handschuch

Das Tief im Hoch

Negativa v pozitivěch

WirtschaftsWoche, 2007, Nr. 28, S. 34-35

Hodnocení reformního úsilí německé vládní koalice v oblasti: daní a státních financí, trhu práce (zákon o vysílání, minimální mzda), sociálního zabezpečení (pečovatelské pojištění), modernizace práva s.r.o. (uvedené sektory představují dílčí indikátory tzv. Merkelmetru).

Christian Ragacs, Martin Schneider

Ursachen der Wachstumsunterschiede zwischen Österreich und Deutschland seit Anfang der Neunzigerjahre

Příčiny rozdílů v hospodářském růstu mezi Rakouskem a Německem od počátku devadesátých let

Geldpolitik & Wirtschaft, 2007, Nr. 2, S. 29-61

Studie zkoumá příčiny rychlejšího hospodářského růstu, který od počátku devadesátých let vykazovalo Rakousko, ve srovnání s Německem. Nejprve se zabývá obvyklými argumenty jako německé sjednocení, rozšíření a prohloubení evropské integrace, problémy na německém trhu práce, globalizace. Dále zvažuje faktor velikosti země a podniků a vliv výše mezd na konkurenceschopnost a výši vnitřní poptávky. - Pozn.

S. Cirel'

Vlijanije gosudarstvennogo vmešatel'stva v ekonomiku i social'nogo neravenstva na ekonomičeskij rost

Vliv státních zásahů do ekonomiky a sociální nerovnosti na hospodářský růst

Voprosy ekonomiki, 2007, No. 5, s. 100-116

Na základě mezinárodních statistik se dokazuje, že poměr mezi růstem HDP na hlavu a vládními výdaji prochází složitými výkyvy. Slabě pozitivní korelace sedmdesátých let ustoupila výrazně negativní korelaci osmdesátých let. Od počátku 90. let však tento poměr slábne a v současné době ve vyspělých zemích ztrácí na významu. Hlavní příčinou je kombinace příznivého vlivu podpory vědy a výzkumu ze strany státu a negativního vlivu vysokých daní a financování neefektivních podniků. Rovněž poměr mezi hospodářským růstem a příjmovou nerovností prochází výkyvy. - Vysvětl.

Informatika. Počítače

Sabine Mohr

Informations- und Kommunikationstechnologien in privaten Haushalten : Ergebnisse der Erhebung 2006

Informační a komunikační technologie v soukromých domácnostech : výsledky statistického šetření 2006

Wirtschaft und Statistik, 2007, Nr. 6, S. 545-555

Příspěvek představuje výsledky statistického šetření využití informačních a komunikačních technologií v soukromých domácnostech v Německu v roce 2006. Toto šetření prováděl Spolkový statistický úřad ve spolupráci s ostatními statistickými úřady zemí EU a Eurostatem. Kromě informací o rozšíření počítačů a využívání internetu se zaměřuje i na různé aspekty využití moderních informačních technologií (E-Government, E-Commerce) a na počítačovou gramotnost. - Pozn.

Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace

Petr Ponikelský

Financování projektů měst a obcí v programovacím období 2007-2013 z regionálních operačních programů. 1.-3. díl

Veřejná správa, 2007, roč. 18, č. 27, střed. příl. (8 s.)

Prezentace Regionálních operačních programů jednotlivých regionů soudržnosti NUTS II (Střední Čechy, Severovýchod, Moravskoslezsko), souhrnné údaje, financování projektů, prioritní osy a oblasti podpory. - K dané problematice též článek v příloze časopisu Veřejná správa, 2007, roč. 18, č. 15, střed. příl. (s. III-VIII).

Petr Ponikelský

Financování projektů měst a obcí v programovacím období 2007-2013 z regionálních operačních programů. 4.-7. díl

Veřejná správa, 2007, roč. 18, č. 28, střed. příl. (8 s.)

Prezentace Regionálních operačních programů pro regiony soudržnosti NUTS II (Střední Morava, Jihovýchod, Jihozápad, Severozápad), souhrnné údaje, financování projektů, prioritní osy a oblast podpory.

Franz Birk, Stefan Schaller

Gelebte Nachbarschaft in der Grenzregion

Živé sousedství v hraničním regionu

Report, 2007, Nr. 2, S. 14-15

Článek upozorňuje, že aktivní přeshraniční spolupráce měst a obcí v rozšířené Evropské unii bude mít pro Rakousko v budoucnu velký význam. Uvádí jako příklad region CENTROPE, zahrnující část Rakouska, ČR a Maďarska a sleduje možnosti rozvoje spolupráce v oblasti hospodářské, ochrany životního prostředí, turismu, komunální aj. - Pozn.

Money-go-round

Kolotoč peněz

The Economist, July 28th 2007, Vol. 384, No. 8539, p. 33

V textu zaměřeném na "politiku soudržnosti" EU se rozebírá, proč kromě nových členských zemí jdou peníze z kohezních fondů i do bohatých zemí unie.

Obchod. Cla. Mezinárodní finance

Josef Haas

60 Jahre Marshall-Plan - eine Würdigung aus österreichischer Sicht

60 let Marshallova plánu - hodnocení z rakouského pohledu

Geldpolitik & Wirtschaft, 2007, Nr. 2, S. 135-148

U příležitosti 60. výročí Marshallova plánu z 5. června 1947 (Evropského programu na obnovu válkou zničeného hospodářství - European Recovery Program - ERP) se autor zabývá otázkou praktické realizace tohoto plánu v Rakousku. Věnuje se hlavním směrům poskytované pomoci, formám převodu finančních prostředků, výši pomoci aj. V této souvislosti upozorňuje i na historickou a aktuální roli Rakouské národní banky při realizaci ERP a celkově hodnotí dopady ERP na rakouské hospodářství. - Pozn.

Jana Sereghyová

Aktuální situace a odhady nadcházejícího vývoje v mezinárodním obchodě

Scientia et Societas, 2007, roč. 3, č. 2, s. 80-92

Podrobně o stěžejních proměnách dovozní poptávky, dále pak o perspektivách exportu pro nejbližší roky. Doplněno množstvím číselných údajů.

John Willman

Big spenders : how sovereign funds are stirring up protectionism

Rozmařilci : jak fondy národního bohatství rozvířily klidnou hladinu protekcionismu

Financial Times, 30.7.2007, No. 36447, p. 7

Příchod zahraničních investorů podporovaných státem, kteří dávají obrovské částky na akvizice firem, vyvolává neklid politiků a podnikatelů v Evropě a USA. Země jako Čína s rychle rostoucími rezervami zahraničních měn se přidávají k těm, které z úspor plynoucích z těžby ropy a dalších surovin vytvářejí fondy národního bohatství a investují ve vyspělých ekonomikách. Podle kritiků však tyto investiční nástroje často nejsou transparentní. Viz i článek na s. 9 pod názvem Sovereign funds shake the logic of capitalism.

Olivier Blanchard

Current account deficits in rich countries

Deficit běžných účtů ve vyspělých zemích

IMF staff papers, 2007, Vol. 54, No. 2, p. 191-219

Autor upozorňuje, že uplynulých 20 let charakterizuje stále rostoucí nerovnováha běžných účtů ve vyspělých zemích. Rozebírá podstatu tohoto jevu v bohatých ekonomikách na rozdíl od rozvojových zemí a nabízí modelové zkoumání hlavních faktorů, které tuto nerovnováhu ovlivňují. - Pozn.

Torsten Riecke ... [et al.]

Nicht nur Deutschland schottet seine Wirtschaft gegen Ausländer ab

Nejen Německo si chrání ekonomiku před cizinci

Handelsblatt, 9.7.2007, Nr. 129, S. 6

Nutnost ochrany německých podniků před zahraničními investory a před nebezpečím jejich skupování; příklady opatření k ochraně klíčových odvětví ve vybraných zemích (kontrolní činnost státní americké agentury CFIUS, vstup zahraničních investorů do firmy Alitalia podmíněn zachováním "italského charakteru", čínské limity pro přípustné účasti zahraničních investorů v bankovníctví či v automobilové výrobě).

Ivona Klabouchová, Tomáš Brandejs

Nový systém e-Vývoz - úleva pro vývozce zatím s otazníkem

Daňová a hospodářská kartotéka, 2007, roč. 15, č. 14-15, s. 59-63

K otázkám volného pohybu zboží v rámci vnitřního trhu EU a k novým trendům v celním řízení. Export Control System (ECS) a Automated Export System (AES) - souhrnně nazývané e-Vývoz, právní rámec systému e-Vývoz, princip systému, e-Vývoz v České republice, e-Vývoz a uplatňování DPH. Doplněno informací o seznamu možných důkazních prostředků, jež může celní úřad vývozu uznat pro potřeby potvrzení výstupu zboží z celního území Společenství (odkaz na internetové stránky Celní správy ČR).

René Dellmour

Österreich nutzt die Chancen der Globalisierung : die Zahlungsbilanz Österreichs im Jahr 2006

Rakousko využívá možností globalizace : platební bilance Rakouska v roce 2006

Statistiken - Daten & Analysen, 2007, Nr. 3, S. 33-42

Příspěvek rozebírá výsledky rakouské platební bilance za rok 2006. Upozorňuje na rekordní přebytek ve výši 8,2 mld. eur s výhledem na další pokračování tohoto trendu. Rovněž objem zahraničních kapitálových toků dosáhl historické výše - 160 mld. eur. Je to považováno za potvrzení úspěšné integrace Rakouska do globalizované ekonomiky. - Pozn.

Jiří Dupal

Riziko negativních vlivů přímých zahraničních investic na ekonomiku

Scientia et Societas, 2007, roč. 3, č. 2, s. 93-107

Vliv přílivu přímých zahraničních investic na ekonomiku ČR. Podrobněji o negativních vlivech PZI (duální ekonomika, vytěšňování domácích firem, vliv na měnový kurz, škodlivá daňová konkurence, dovoz zastaralých technologií, PZI jako faktor růstu zahraniční zadluženosti aj.). - Čl. je zkrácenou a upravenou verzí textu autorovy diplomové práce.

Marek Reinoha

Svobodná celní pásma a svobodné celní sklady a jejich využití v zahraničním obchodě se zbožím

Daně a právo v praxi, 2007, roč. 12, č. 7, s. 51-53

K problematice svobodných celních pásem (SCP) a svobodných celních skladů (SCS) v rámci Evropských společenství. Zřizování a funkce SCP a SCS, příklady využití SCP nebo SCS v zahraničním obchodě se zbožím, osvobození od DPH.

Patricia Walter

Der Zusammenhang von Geldmenge und Zahlungsbilanz im Euroraum im Jahr 2006

Souvislost mezi množstvím peněz v oběhu a platební bilancí v eurozóně v roce 2006

Statistiken - Daten & Analysen, 2007, Nr. 3, S. 43-50

V souvislosti s růstem strategického ukazatele M3 v eurozóně je zájem na sledování dynamiky vývoje množství peněz v oběhu z hlediska kapitálových toků vůči třetím zemím (tzv. vnější tangenta). Uvedený příspěvek sleduje vývoj této vnější tangenty v letech 1999-2006 a upozorňuje na její expanzivní vliv v druhém pololetí roku 2006, potvrzující atraktivitu eurozóny pro příliv zahraničních investic. - Pozn.

Podnik a podnikání

Jörg Feuerhake, Magdalena Bundil

Aufwendungen und Investitionen in Informations- und Kommunikationstechnologien

Výdaje a investice na informační a komunikační technologie

Wirtschaft und Statistik, 2007, Nr. 6, S. 556-566

Příspěvek představuje praktické výsledky využití metodiky Spolkového statistického úřadu na zjišťování dat týkajících se rozsahu a struktury výdajů na informační a komunikační technologie v podnicích, příp. ekonomických dopadů těchto výdajů na produktivitu. Vysvětluje nejprve hlavní body použité metodiky šetření a její cíle a dále seznamuje s výsledky tohoto statistického šetření pro Německo za rok 2004. - Pozn.

Five years under the thumb : Sarbanes-Oxley

Pět let pod palcem : Sarbanesův-Oxleyův zákon

The Economist, July 28th 2007, Vol. 384, No. 8539, p. 65-66

Zaměřeno na otázku, jak se podniková Amerika učí žít s tvrdými pravidly zavedenými po pádu Enronu. Sarbanesův-Oxleyův zákon (SOX) vstoupil v platnost v červenci 2002 a vedl ke vzniku nového regulačního úřadu pro účetnictví veřejně obchodovaných podniků, The Public Company Accounting Oversight Board. V článku se rozebírají výhrady vůči SOX. - K danému tématu i článek na s. 14-15 pod názvem Smelly old SOX: regulating business.

Stefan Breinesdorfer, Michael Schütz

German Real Estate Investment Trust (G-REIT) - Ein Problemaufriss aus Sicht des Fiskus

Německý REIT (G-REIT) - problematika z hlediska fiskálu

Der Betrieb, 2007, Jg. 60, Heft 27/28, S. 1487-1495

Pohled na G-REIT z hlediska mezinárodního daňového práva a případných rizik pro německé daňové příjmy. K definici G-REIT, vymezení předmětu podnikání, daňové úlevy/daňový režim fyzických/právnických osob, holdingové privilegium, k modelům "sale and lease back". G-REIT v zahraničí. - Pozn.

Günter Roosen, J. Hanraths

Rechtsprechung zum Bilanzsteuerrecht 2005-2006

Judikatura k daňově bilančnímu právu v letech 2005-2006

Der Betrieb, 2007, Jg. 60, Heft 27/28, Beilage Nr. 5/2007 (32 S.)

Daňově bilanční právo v Německu; soudní rozsudky v abecedním pořadí (odpisy, aktivní položka účetního časového odlišení, podnikové výdaje, štěpení podniku, podnikový majetek, údržba budov, nájemní smlouvy, podnikové penzijní rezervy atd.).

Ulrich Noack

Der Regierungsentwurf des MoMiG - Die Reform des GmbH-Rechts geht in die Endrunde

Vládní návrh zákona k modernizaci práva s.r.o. a potírání zneužívajících praktik - reforma práva s.r.o. jde do finále

Der Betrieb, 2007, Jg. 60, Heft 25, S. 1395-1400

Reforma práva s.r.o. v Německu, průběh reformy, k zásadním změnám mezi vládním návrhem z roku 2007 a referentským návrhem z roku 2006. Kapitálový systém (minimální kapitál, vytváření kapitálu, půjčky). Podmínky založení s.r.o. (nastavení "zakladatelského standardu", který umožňuje proceduru založení s.r.o. zvládnout bez právní porady; vzorová smlouva). - Pozn.

Tomáš Czwitkovics

Vždy sa len plátali diery

Trend, 2007, č. 31, s. 26-27

Ekonomika veřejnoprávních médií v SR; k rozpočtům Slovenského rozhlasu a Slovenské televize; příjmy z koncesionářských poplatků, k připravovanému návrhu zákona o koncesionářských poplatcích. Reálná hodnota koncese, příjmy z reklamy. - K tématu také příspěvek na s. 22-25.

Manuel René Theisen, Martin Raßhoffer

Wie gut ist "Gute Corporate Governance"? - Ein aktueller Praxistest

Jak dobré je "Dobré řízení podniku"? - Aktuální zkoumání praxe

Der Betrieb, 2007, Jg. 60, Heft 24, S. 1317-1321

Německý kodex Corporate Governance existuje od roku 2002 a má přispívat k transparentnější realizaci platných předpisů v oblasti podnikového řízení a dozoru. V praxi bylo zkoumáno, do jaké míry koresponduje proklamovaná akceptace kodexu s jeho dodržováním a faktickým chováním podniků. Postup a výsledky zkoumání. - Pozn.

Pojišťovnictví. Sociální péče

Katharina Kort

Italien speckt Rentenreform deutlich ab

Itálie odlehčí důchodovou reformu

Handelsblatt, 23.7.2007, Nr. 139, S. 6

Schválení pomalejšího tempa zvyšování důchodového věku v Itálii (namísto původně plánovaného zvýšení z 57 na 60 let od roku 2008 dojde do roku 2013 k postupnému zvýšení důchodového věku na 61 let). - Výši italských důchodů se věnuje příspěvek na s. 8.

Pierre Heumann

Mit gelbem Stern zum Protest

Žlutou hvězdou na protest

Handelsblatt, 6.8.2007, Nr. 149, S. 7

K požadavku zvýšení důchodů pro část izraelských důchodců, kteří přežili holocaust a musejí vyjít s měsíční částkou 300 eur a méně (v Izraeli odpovídá hranice chudoby 40 procentům průměrného platu, který zde dosahuje 750 eur).

Martin Gerth, Anke Henrich

Schöner Sparen : private Rente

Spořit hodnotněji : soukromé důchody

WirtschaftsWoche, 2007, Nr. 28, S. 91-96

Změny v soukromém důchodovém při/pojištění v Německu; rozlišení Riesterova, Rürupova a soukromého důchodu a jejich optimální využití, dopad definitivní srážkové daně od roku 2009 na výnosy fondů, možnosti dědění soukromých důchodů, postup v případě nezaměstnanosti či náhlé nouze, soukromý důchod a změna bydliště do zahraničí, záruka státního důchodu i v případě dobrého soukromého zabezpečení, daňová rizika soukromého spoření na důchod.

Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství

Daniela Grabmüllerová

Bytová politika a veřejná podpora podle komunitárního práva

Veřejná správa, 2007, roč. 18, č. 32, s. 12, 21-23

K problematice veřejné/státní podpory (záruky, dotace, daňové úlevy aj.) z pohledu komunitárního práva. Zákaz veřejné podpory (z důvodu ochrany hospodářské soutěže a jednotného trhu), přehled předpisů k výjimkám, limit "de minimis" (intenzita veřejné podpory). Notifikovaný státní program, limity pro program Panel. Sociální bydlení. Podpora bydlení z evropských prostředků, Integrovaný operační program (k podmínkám stanoveným vládou ČR).

Luboš Mistrík

Obecné nájomné byty trhom nekývajú

Trend, 2007, č. 31, s. 64-65

Obecní a sociální bydlení v SR. V tabulce státní dotace poskytnuté na výstavbu nájemních bytů v období let 2000-2006.

Jiří Klíma

Podpora bydlení v roce 2007 : analýza finančních opatření státní bytové politiky

Obec & finance, 2007, č. 3, s. 48-51

Rekapitulace typů podpory bydlení v ČR; podpory bez doporučovaných změn (příspěvek na bydlení, majetková újma, úvěry obcím na opravy a modernizace) a jednotlivé doporučované změny v podpoře bydlení (hypoteční úvěry, stavební spoření, program Panel, výstavba podporovaných bytů, regenerace panelových sídlišť, úvěry atd.). IOP - Integrovaný operační program, přehled aktivit podporovaných v oblasti bydlení z prostředků EU.

Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé

-red-

Co ukázal průzkum benefitů

Moderní řízení, 2007, roč. 42, č. 8, s. 54

Vnímání zaměstnaneckých benefitů zaměstnancem.

Cornelia Schmergal

Der Drei-Euro-Vorteil : Mindestlohn

Výhoda tří eur : minimální mzda

WirtschaftsWoche, 2007, Nr. 25, S. 48, 50

K rozdílu v platech v (kadeřnických) službách na německé a polské straně německo-polského pohraničí z pohledu minimální mzdy.

Dietrich Creutzburg

Langzeitarbeitslose werden gefragter

Dlouhodobě nezaměstnaní jsou žádanější

Handelsblatt, 1.8.2007, Nr. 146, S. 3

Vývoj nezaměstnanosti v Německu od počátku roku 2007 vč. meziročního porovnání, tendence v krátkodobé a dlouhodobé nezaměstnanosti. Schéma rozpočtového plánu Spolkové agentury práce (BA) pro rok 2007. - Problematice přebytku Spolkové agentury práce se věnuje další příspěvek na s. 3.

Oliver Stock

Österreich einigt sich auf Mindestlohnmodell

V Rakousku se shodli na modelu minimální mzdy

Handelsblatt, 11.7.2007, Nr. 131, S. 6

Minimální mzda v Rakousku byla ustanovena ve výši brutto 1000 eur měsíčně, zavedena by měla být u dosavadních mezd v rozmezí 900-1000 eur od 1.1.2008, v případě současných mezd do 900 eur má zvýšení proběhnout do 1.1.2009.

Petr Koleč

Z minimální mzdy chce vláda udělat evropskou almužnu

Sondy, 2007, roč. 17, č. 29, s. 5

K plánu zmrazení minimální mzdy v ČR v roce 2008; porovnání minimální mzdy v zemích EU a v USA s uvedením podílu pracujících za tuto mzdu.

Právo

Dana Ondřejová

Dvojitý metr soudů : soudní poplatky

Ekonom, 2007, roč. 51, č. 31, s. 56

Ve stručném příspěvku autorka hodnotí - na základě vybrané judikatury - šance podnikatele, který žádá o osvobození od soudních poplatků. Podrobněji k podstatě osvobození od soudního poplatku a k právu na přezkum rozhodnutí.

David Petrlík

Konec bezstarostného porušování komunitárního práva v Evropě? Aneb ke zpřísnění režimu dohledu nad jeho dodržováním členskými státy

Právní rozhledy, 2007, roč. 15, č. 13, s. 473-480

K řadě rozhodnutí, která budou mít za následek zvýšení efektivity komunitárního práva a omezení jeho porušování členskými státy EU. Podrobněji k postihu členského státu v důsledku jeho obecného postoje k protiprávním situacím, k upřesnění podmínek pro omezení časových účinků rozsudků vydaných v řízení o předběžné otázce a k ukládání sankcí za neplnění povinností, jež vyplývají pro členské státy z komunitárního práva.

Přehled judikatury Evropského soudního dvora v českých časopisech

Právní rozhledy, 2007, roč. 15, č. 14

Umělé zvýšení ceny převáděných cenných papírů: rozhodnutí o předběžné otázce, kterou vnesla Státní rada (Řecko): směrnice č. 89/592/EHS o koordinaci předpisů o obchodování zasvěcených osob: směrnice č. 2003/6/ES o obchodování zasvěcených osob a manipulaci s trhem: Ministr financí v. skupina Georgakis.

rozsudek ESD z 10.5.2007

C-391/04

Právo pro podnikání a zaměstnání, 2007, roč. 16, č. 7 - 8

Právo celní unie: Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podaná Rechtbank van Koophandel te Brussel (Belgie) dne 5. března 2007: Beecham Group plc, Smith-Kline Beecham plc, Glaxo Group Ltd, Stafford-Miller Ltd., GlaxoSmithKline Consumer Healthcare NV, GlaxoSmithK-line Consumer Healthcare BV v. Andacon NV.

rozsudek ESD z 5.3.2007

C-132/07

Zkratky a vysvětlivky

ESD – Evropský soudní dvůr

SDES – Soudní dvůr Evropských společenství (oficiální název)

SD ESUO – Soudní dvůr Evropského společenství uhlí a oceli

Soud prvního stupně neboli Soud první instance (součást ESD)

Účetnictví

Pavla Strakošová

Ceniny

Účetnictví, daně a právo v praxi fyzických a právnických osob, 2007, č. 15-16, s. 1-6

Co jsou a nejsou ceniny. Problematika cenin v zákoně č. 563/1991 Sb., o účetnictví (ve znění pozdějších předpisů), účtování cenin, úloha pomocných knih, postupy účtování u stravenek, inventarizace cenin, kurzové rozdíly, vykazování v rozvaze. Příklad.

Martin Děrgel

Účetní sankce

Účetnictví, daně a právo v praxi fyzických a právnických osob, 2007, č. 15-16, s. 7-29

Systém účetních sankcí, výčet těžkých a lehkých účetních provinění, základna pro výpočet pokuty, kdo a jak sankci uloží. Doplněno četnými příklady.

Thomas Strieder, Oliver Ammedick

Der Zwischenlagebericht als neues Instrument der Zwischenberichterstattung**Prozatímní zpráva jako nový instrument prozatímního výkaznictví**

Der Betrieb, 2007, Jg. 60, Heft 25, S. 1368-1372

Prozatímní (situační) zpráva resp. prozatímní zpráva o koncernu je ze zákona předepsána jako dodatek roční/koncernové závěrky; na základě německého zákona o realizaci směrnice o transparentnosti (TUG) se nyní nově zavádí i pro tzv. domácí emitenty. Jsou přiblíženy shody i rozdíly vzhledem k roční resp. koncernové závěrce, a také specifické problémy prozatímní zprávy. Obsahové náležitosti prozatímní zprávy. Prozatímní zpráva a IAS 34. - Pozn.

Účetní TIP**č. 18/2007**

Aktuální informace ke změnám zákonů. Postřehy z daňové a účetní praxe - Oceňování zásob vlastní výroby. Daňová doporučení pro účetní - Opravné položky podle § 8c zákona o rezervách. Daňová exekuce. Vedení daňové evidence. Zkušenosti z kontrol - Fyzická a dokladová inventura.

Veřejná správa

Petr Pospíšil

Krajská (regionální) samospráva od historie k současnosti

Správní právo, 2007, roč. 40, č. 4-5, s. 234-251

Základní informace o historii krajské (resp. "nadobecní") samosprávy na území České republiky. Období před rokem 1848, období 1848-1918, období 1918-1948 (prvorepublikový koncept župního zřízení, další vývoj před rokem 1948), období 1948-1989 (krajské zřízení podle zákona č. 280/1948 Sb., národní výbory podle zákona č. 13/1954 Sb., nové územní členění státu a národní výbory podle zákona č. 65/1960 Sb.), období po roce 1989 (konstituování krajské samosprávy, nejednotnost regionálního členění ČR).

Thomas Sigmund

Wirtschaft sponsert Regierung

Ekonomika sponzoruje vládu

Handelsblatt, 27./28./29.7.2007, Nr. 143, S. 5

K výsledkům druhé zprávy o sponzoringu věnované hodnotě peněžních a věcných darů přijatých jednotlivými rezorty a nejvyššími úřady v Německu v období 1.1.2005-31.12.2006; www.handelsblatt.com/sponsoring.

Veřejné finance. Rozpočet

Peter Marčan, Kristian Slovák

Ako sa žije pri jadrovej elektrárni

Trend, 2007, č. 29, s. 16-18

Komunální příjmy od slovenských elektráren; zákonem garantovaný příspěvek pro obce v ochranném pásmu elektrárny (kompenzace daně z nemovitostí, daň za jaderné zařízení).

V. Senčagov

Bjudžetnaja politika i jeje rol' v obespečenii ekonomičeskogo rosta

Rozpočtová politika a její úloha v zajištění hospodářského růstu

Voprosy ekonomiki, 2007, No. 5, s. 65-80

Rozpočtová politika Ruska je posuzována jako nástroj k podpoře stabilního hospodářského růstu a vyrovnávání ekonomických disparit. Autor vyhodnocuje cíle rozpočtové politiky, přičemž klade důraz na efektivnost vládních výdajů a postavení účelových a investičních programů v metodice rozpočtování. Rovněž analyzuje vliv Stabilizačního fondu na množství peněz, index spotřebitelských cen a míru růstu HDP. - Vysvětl.

Jiří Havel

České daně? Tak nízké, jak jen mohou být

Hospodářské noviny, 9.8.2007, roč. 51, č. 153, s. 9

Polemický příspěvek do diskuse o potřebě radikální reformy veřejných financí. Autor reaguje zejména na plány tzv. daňových mystiků, kteří slibují především snížení "odporně" vysokých sociálních výdajů. V dalším textu pak podrobně jejich výši rozebírá (v porovnání s Evropou i USA). Vyjadřuje se i k názoru o potřebě bojovat proti obrovskému zneužívání dávek a k tomu, kdo je vlastně tzv. černý pasažér.

Entlassung Deutschlands aus dem Defizitverfahren : Konsolidierung auf der Ausgabenseite leistet wesentlichen Beitrag**Uvolnění Německa z deficitního řízení : významný příspěvek konsolidace na výdajové straně rozpočtu**

Monatsbericht des BMF, Juni 2007, Nr. 6, S. 37-42

Článek upozorňuje, že od 5. června 2007 bylo ukončeno deficitní řízení vůči Německu v souvislosti s dobrými výsledky konsolidačního procesu od roku 2003. Dále podrobněji dokumentuje tento pozitivní vývoj na konkrétních výdajových položkách a uvádí též mezinárodní srovnání. - Pozn.

Tobias Piller

Italien muss nachsitzen**Itálie musí zůstat po škole**

Auszüge aus Presseartikeln, 12. Juli 2007, Nr. 29, S. 15-16

Autor upozorňuje na problematickou rozpočtovou politiku současné italské vlády, která navzdory vysokému rozpočtovému deficitu i zadlužení nedokáže využít příznivé konjunktury a vyšších rozpočtových příjmů k řešení těchto problémů, nýbrž naopak ještě zvyšuje veřejné výdaje. - Překlad viz toto číslo Informací odborné knihovny MF.

Světlana Rysková

Jak nerozhoupat obecní kasy : financování obcí

Ekonom, 2007, roč. 51, č. 30, s. 32-34

K navrhované reformě veřejných financí a jejímu dopadu na rozpočty měst a obcí, též k jednání představitelů Svazu měst a obcí s vládou a požadovaným kompenzacím. Doplněno číselnými údaji např. o příjmech a výdajích obcí v letech 2004-2006, o saldu rozpočtů měst a obcí (2004-2006), o poskytnutých bankovních úvěrech a půjčkách apod. - K tématu viz i další příspěvek rubriky s názvem Rokytnice nikdy více?, který naznačuje, že závažné problémy v hospodaření některých obcí v minulosti by se díky přísnějším zákonům neměly opakovat.

Martin Netolický

Rozpočtové určení daní pro obce: Jaké změny nás čekají?

Moderní obec, 2007, roč. 8, č. 8, s. 10-11

Komunální příjmy v ČR; komentář k návrhům na změnu v rozdělování daní územním samosprávám. Stávající daňové příjmy rozpočtů obcí (jednotlivé daňové výnosy a podíly). Změny navrhované vládou, návrh opozice. Nový systém rozpočtového určení daní v SR.

Donata Riedel

Union will Frühwarnsystem gegen hohe Staatsschulden**Unie CDU/CSU chce proti vysokým státním dluhům zavést systém včasného varování**

Handelsblatt, 9.8.2007, Nr. 152, S. 4

K plánu německé vládní koalice zakotvit do roku 2009 do ústavy přísnější předpisy k regulaci státního dluhu.

Územní rozpočty v roce 2006

Obec & finance, 2007, č. 3, s. 18-19

Hospodaření krajů a obcí v roce 2006; příjmy a výdaje krajů/obcí; porovnání příjmů a výdajů v předchozích letech.

Drahoslava Koukalová

Vyhodnocení podrobných rozpočtů neinvestičních výdajů státního rozpočtu pro krajské a obecní školství za rok 2006, zpracovaných krajskými úřady

Veřejná správa, 2007, roč. 18, č. 30, střed. příl. (s. 1-2, 7-8)

Vyhodnocení podrobných rozpočtů neinvestičních výdajů státního rozpočtu pro krajské a obecní školství v ČR za rok 2006; neinvestiční výdaje do jednotlivých druhů a typů krajských škol, jednotkové a neinvestiční výdaje na jednotku výkonu v hlavních typech krajských a obecních škol a školských zařízení.

Zur Entwicklung der Gemeindefinanzen seit dem Jahr 2000**Trends in local government finances since 2000****Vývoj rozpočtů obcí a místních správních orgánů od roku 2000**

Deutsche Bundesbank - Monatsbericht, Juli 2007, Jg. 59, Nr. 7, S. 29-49

Deutsche Bundesbank - Monthly report, July 2007, Vol. 59, No. 7, p. 25-44

Příspěvek analyzuje vývoj komunálních rozpočtů v Německu od roku 2000. Charakterizuje celkovou finanční situaci v této oblasti, dále se zaměřuje na vývoj příjmů komunálních rozpočtů (včetně rozboru volatility příjmů z komunálních daní a stabilizace příjmů přiděly ze spolkových zemí) a rozebírá i vývoj výdajů. Zvláštní pozornost je věnována komunálním rozpočtům v nových spolkových zemích. - Pozn.

Zdravotnictví**Creeps and bounds****Pomalým tempem**

The Economist, July 21st 2007, Vol. 384, No. 8538, p. 73

Příspěvek se zaměřuje na otázku, zda je Amerika schopná poskytnout všeobecnou zdravotní péči, aniž by byla nucena přistoupit na systém spravovaný státem.

Životní prostředí

Klaus Stratmann

Öko-Heizung wird Pflicht**Povinné ekologické vytápění**

Handelsblatt, 1.8.2007, Nr. 146, S. 1

K plánu německé vlády zavést povinný podíl regenerativních energií při vytápění budov (u starých staveb 10procentní, u nových staveb 15procentní).

Životní úroveň

Margot Münnich

Einnahmen und Ausgaben von Rentner- und Pensionärshaushalten : Untersuchungen auf der Grundlage der Ergebnisse der Einkommens- und Verbrauchsstichprobe 2003**Příjmy a výdaje domácností důchodců : výzkumy na základě výsledků namátkového šetření příjmů a spotřeby 2003**

Wirtschaft und Statistik, 2007, Nr. 6, S. 593-628

Příspěvek podrobně rozebírá výsledky namátkového statistického šetření příjmů a spotřeby v Německu v roce 2003 se zaměřením na příjmy a výdaje jedno a dvoučlenných domácností důchodců. Sleduje např. vývoj velikosti a struktury příjmů těchto domácností, výši a strukturu výdajů na soukromou spotřebu podle věkových skupin, rozdělení příjmů, výdajů a úspor aj. - Pozn.

Ostatní

Gabriel Beer

Ako sa gazduje s majetkami SZM

Trend, 2007, č. 31, s. 14-16

Historie nakládání s majetkem SSM v SR; převod na Fond dětí a mládeže a následné založení stoprocentní dcery Hotely mládeže Slovakia (HMS). Přebírání majetku neprávoplatnými nájemci. Zákon o Fondu dětí a mládeže, neplatnost novely. V grafu hospodářské výsledky HMS 2002-2006.

Karel Mráček

Evropské inovační politiky v procesu plnění Lisabonské strategie

Scientia et Societas, 2007, roč. 3, č. 2, s. 29-42

Etapy vývoje inovační politiky v zemích EU, cíle a zaměření evropských inovačních politik, problematika selhání trhu a podpora inovací v EU, analýza čtyř základních důvodů pro poskytování podpory výzkumu, vývoje a inovací v rámci EU, kritéria poskytování podpory, regionální dimenze inovační politiky v EU, formulace české národní inovační politiky. - K tématu viz další přisp. s názvem Inovační výkonnost České republiky v mezinárodním srovnání a problémy jejího měření na s. 17-28 téhož čísla čas.

Fair sailing for young scholars : student lending

Dobré podmínky pro mladé učence : studentské půjčky

The Economist, August 4th 2007, Vol. 384, No. 8540, p. 40

K návrhu zákona o reformě půjček pro studenty v USA; dotace federální vlády.

Malte Fischer ... [et al.]

Ungenutzte Potenziale

Nevyužité potenciály

WirtschaftsWoche, 2007, Nr. 25, S. 24-29

K doporučením a návrhům, které by mohly německé společnosti pomoci uniknout z pasti demografické krize (přistěhovalectví, vzdělávání, zvýšení kvóty zaměstnanosti žen a starších zaměstnanců, zvýšení produktivity).

ZKRÁCENÉ PŘEKLADY ODBORNÝCH ČLÁNKŮ

Overweight but underpowered

Těžká váha s malou mocí

The Economist, September 8th 2007, No. 8545, p. 34

V úvodní části ohromující nové knihy o Evropské unii nabízí jeden z jejích autorů, Simon Everett, uklidňující předpověď, pokud jde o dlouhodobou globální váhu EU. S ekonomikou, která podle něj produkuje ročně přidanou hodnotu ve výši 12 bil. USD (8,8 bil. EUR) a má více než 450 mil. bohatých spotřebitelů, bude mít Evropa „po další desítky let“ významné postavení ve světových obchodních jednáních. Ale pak přichází ostrý šťouchanec. „Otázka však zní, k čemu to je?“

Je to otázka, která je kladena příliš zřídka. K čemu je moc EU, a to zejména v ekonomické oblasti, kde je skutečnou silou: jako trh, finanční centrum a (společně s Amerikou) zdroj standardů a norem, kterými se řídí svět? Je jejím posláním „ovládnout globalizaci“, jak se vyjádřil Pascal Lamy, bývalý komisař pro obchod? Nebo je jím „utvářet globalizaci“, tak aby „Evropané prosperovali“ v „novém a lepším globálním řádu“, jak řekl předseda Evropské komise José Manuel Barroso?

Bruselské myšlenkové centrum Bruegel vydává sborník esejů, v němž se důkladným způsobem dovozují, že EU je „roztříštěná velmoc“, ve které se instituce, vlády a občané členských zemí nedokážou shodnout na tom, jak využívat nebo ochránit ekonomickou sílu Evropy. A to navzdory tomu, že se Evropanům díky historickému vývoji dostalo privilegovaného postavení v řízení mezinárodního hospodářství. Polovina členů klubu bohatých zemí G8 pochází z Evropy, stejně jako téměř čtvrtina členů výkonné rady MMF.

Řečeno slovy editora knihy André Sapira, „nadměrné zastoupení“ Evropy je „přesným odrazem“ nedostatečného zastoupení nově se rozvíjejících ekonomik. Roztříštěnost Evropy ale současně způsobuje, že se „bije pod svou váhovou kategorií“, píše Sapir (který je již v Bruselu známý kvůli poprasku, jenž způsobila jeho zpráva pro Evropskou komisi z r. 2004 o neschopnosti EU zaměřit se na růst a racionální výdaje).

Zdá se, že eurokraté si nejsou jisti, zda se mají postavením Evropy ve světě chlubit nebo znepokojoval. Neúnavně připomínají, že euro je druhou největší globální měnou a že EU je největším světovým trhem, největším vývozcem, největším dárce pomoci a největším zahraničním investorem. Současně však národní vlády a občané volají po jednotnější Evropě a jedním hlasem hovoří o hrozivých nových problémech, jako je bezpečnost energetiky, regulace migrace nebo přizpůsobení se vzestupu Číny. Pan Sapir a jeho spoluautoři také dychtí po jednotě a tvrdí, že shromážděním pravomocí na evropské úrovni by se zvláštní zájmy odkázaly do patřičných mezí. Kniha volá po novém „vysokém zástupci“ pro zahraniční hospodářskou politiku, který by se vyrovnal reálnému vysokému zástupci pro zahraniční politiku a politiku bezpečnosti.

Výzvy k tomu, aby Evropané řešili své potíže centrálně, jsou samozřejmě problematické. V euroskeptických zemích jako je Británie jsou špatně vykládány. Mohou také připomínat pohyb v kruhu: Evropa potřebuje víc jednoty, protože Evropa není jednotná. Jen se zeptejte Petera Mandelsona, komisaře pro obchod, který má (na papíře) výhradní pravomoc zastupovat všech 27 členů EU v otázkách obchodu. To však nezastavilo koalici vedenou Francií, aby neusilovala o omezení ústupků u zemědělských dotací nabízených ve světových obchodních jednáních v Dauhá (které jsou v důsledku toho zčásti odloženy).

Drobný problém také existuje v tom, že u ekonomických záležitostí se EU neshoduje v tom, k čemu by jednota měla být dobrá. Nová kniha zaznamenává nekonečné názorové propasti. Jsou světová obchodní pravidla cílem sama o sobě, jak někteří tvrdí, čímž reagují na výzvy veřejnosti, aby

globalizace přinášela méně škod? Nebo jsou nástroji ke zlepšení přístupu k trhu a odstranění tržních bariér, což přinese pracovní místa, hospodářský růst a nižší ceny a zmírní tak nepřátelský postoj ke globalizaci? A co otázka pomoci? EU může být v souhrnu největším světovým dárce, ale severské země velmi nerady vidí spojení mezi pomocí a komerčními zájmy, kdežto jiné očividně využívají pomoc jako nástroj obchodní politiky, kterým posílají peníze do bývalých kolonií nebo rozhazují po světě malé částky, aby si vylepšily profil. Pomoc rozdělovaná přímo z Bruselu je sotva lepší, říká kniha a cituje přitom závěr švédské studie, že „ani příjemcovy potřeby ani příjemcovy zásluhy“ nehrají v přidělování pomoci velkou roli.

Podobně se hodně hovoří o společné energetické politice, ale evropské vlády se neumějí shodnout na tom, zda správnou cestou k posílení jejich trhů je více soutěže nebo více národních šampionů. A i kdyby EU došla ke společné pozici v otázce energetiky, co by to znamenalo pro mezinárodní jednání? EU je zralým trhem, který se již zavázal omezit své užívání fosilních paliv, poznamenává kniha. Vedle Číny a Indie se její význam zmenšuje.

Menší Evropa, větší svět

A to je poslední problém: i kdyby se EU dokázala sjednotit, Evropa se statickým nebo i klesajícím počtem obyvatel má daleko menší váhu ve světě, než kdysi mívala. To vede Sapira a jeho spoluautory k překvapivému argumentu ve prospěch větší centralizace. A jestliže je relativní úpadek nevyhnutelný, Evropané by stejně mohli posílit zbývající vliv a získat kredit tím, že budou velkorysí k nastupujícím mocnostem. Jde například o otázku rozdělení míst v MMF dosud obsazených EU ve prospěch nově se rozvíjejících ekonomik. Jestliže Evropané neustoupí, organizace jako MMF mohou jednoduše ztratit na důvěryhodnosti. V pěkně promyšlené frázi, mající za cíl upoutat pozornost dobře naobědvaných eurokratů, se říká: „Jestliže se Evropa odmítne podělit o místo u stolu, může brzo zjistit, že s ní chce stolovat stále méně společníků.“

Pan Sapir nepopírá, že v EU jsou různé národní zájmy. „Musíme se ptát, zda při současném systému vůbec dokážeme efektivně prosazovat naše národní zájmy,“ říká. Nadměrně zastoupená a přitom slabá Evropa „bude muset v určitém stadiu začít jednat“. Elegantní přizpůsobování se klesajícímu významu v novém globálním řádu by mohlo dát evropské moci cíl pro budoucí roky.

Zpracovala Mgr. M. Tichá

Tobiass Piller

Italien muss nachsitzen

Itálie musí zůstat po škole

Auszüge aus Presseartikeln Nr. 29, S. 15-16, vom 16. Juli 2007.

To, že se italské rozpočtové plánování nebude ostatním členům Evropské unie moc líbit, tušil italský ministr financí Tommaso Padoa-Schioppa už předem. „Asi to nezvládneme na výbornou, ale propadnout bychom také neměli“ – tak zněl jeho komentář. Nicméně veškeré snahy o přikrášení či uklidnění nebyly nic platné. Italská rozpočtová politika je bez dlouhodobější vize a závisí na aktuální politice všedního dne. Poklesla na úroveň náhodného výsledku turbulencí rozhádané koalice deseti stran a je závislá na aktuálních mocenských poměrech a na potřebě politiků, hledajících profit.

Dlouhodobé cíle existují vlastně jen na papíře. Itálie by měla snížit státní zadlužení (106 % HDP) a dlouhodobě usilovat o kontrolu rozpočtového deficitu – neměl by překračovat hodnotu tří procent HDP. Méně státních výdajů, méně daní a více liberalizace by měly posílit hospodářský růst – jinak (podle OECD) hrozí Itálii postupné chudnutí. Romano Prodi, profesor ekonomie a toho času ministerský předseda, se vyhýbá reformním krokům, neboť se obává ztráty parlamentní většiny a moci.

Prodi v současné době bojuje o přežití svojí vlády a za tím účelem chce – na přání svých komunistických spojenců – zmírnit již tak dost velkorysá pravidla pro italské důchody. Podle zákona by se měl od roku 2008 zvýšit minimální věk pro odchod do předčasného důchodu z 57 let na 60. Nicméně levé křídlo vládní koalice považuje takovýto krok za přespříliš tvrdý a žádá jeho odvolání. Prodi by vcelku rád tomuto požadavku vyhověl a zdá se, že ho přitom nijak nezajímá, že podobný kompromis by mohl stát italský stát v příštích třiceti letech kolem 65 miliard eur. Jen málo hlasů ve vládní koalici varuje před populistickými manévry na úkor budoucnosti.

Ještě před tím, než vypukl spor o důchody, ustupovali Prodi a Padoa-Schioppa různým způsobem požadavkům přívrženců populistické výdajové politiky. Rozpočet pro rok 2007 obsahuje především více odvodů, daní a příjmů pro stát, přičemž mnoho výdajů by mohly jednotlivé strany koalice využít jako symbol propagandy nebo jako dar pro útěchu.

Vzhledem k tomu, že v současné době přinášejí daně do rozpočtu více peněz, než se očekávalo, získává Prodi opět další pobídku pro ještě méně rozumnou výdajovou politiku. Pokud jde o nepředvídané státní příjmy, panuje i v ostatních evropských vládách spousta žádostivosti, rozmrštěnosti a smlouvání. Ovšem nikde nevedou dodatečné příjmy k takovým iracionálním důsledkům: protože se ve státní pokladně nachází o pár miliard eur víc, než se předpokládalo, nechťejí Italové tyto neplánované příjmy pouze utratit. Dodatečně se vláda cítí mít mandát k dalšímu nárůstu výdajů a k dalšímu zvyšování zadluženosti.

Pokud by neočekávané příjmy byly použity pouze k odbourání dluhů, jak to bylo ujednáno šéfy evropských vlád, mohl by být italský rozpočtový deficit snížen na 2,1 procent HDP. Současná vláda ale nejen přestává usilovat o dosažení původně plánované hodnoty 2,3 procent, nýbrž si dopřává výdajový bonus, vedoucí k deficitu ve výši 2,5 procent.

Dojem absurdity ještě vzroste, když dodatečné výdaje, plánované na rok 2007, představují jen zálohy na programy, které budou v příštích letech stát ještě daleko víc. Platit se bude zejména na sociální výdaje, jako například na vyšší minimální důchody. Tím se dlouhodobě zvýší požadavky na státní pokladnu, aniž by ovšem dodatečné prostředky posloužily ke zvýšení klesající produktivity italského hospodářství.

Při tom všem chybí jakékoli záruky, že nadále potrvá současná příznivá konjunktura, ze které vláda profituje, aniž by pro ni něco významného udělala. Pokud by došlo k poklesu konjunktury a snížení dodatečných státních příjmů, staly by se výraznější skoky v nárůstu rozpočtového deficitu nevyhnutelnými.

Tento typ rozpočtové politiky připomíná svojí krátkodechostí a závislostí na politických turbulencích Itálii osmdesátých let a dnes všeobecně tupenou „první republiku“. Tehdy vystoupaly rozpočtové deficity až na 12 procent HDP a státní zadlužení stoupalo nahoru ve směru strmé křivky. To, že se nyní deficity a zadlužení nevyvíjejí tak dramaticky, je jednak díky přece jen lehce zdrženlivější politice ministra financí Padoa-Schioppy, ale zejména díky striktním předpisům Paktu stability a růstu v Evropské měnové unii.

Pokud dnes italští politici považují rozpočtovou politiku za zdroj kompenzací pro krátkodobé politické ústupky, škodí nejen vlastní zemi, ale i zbytku EMU. Je proto důležité, aby se pokračovalo v deficitním řízení, které bylo kvůli překročení stanovených limitů proti Itálii zavedeno. Plány Padoa-Schioppy pro rok 2008 jsou v rozporu s ujednáními v rámci EU. Je ovšem třeba říci, že pouhé byrokratické deficitní řízení proti Itálii nestačí. Z evropských institucí musí přijít i jasný, všem srozumitelný signál, obsahující jednoznačné sdělení: Itálie musí zůstat po škole, nemá-li být potrestána propadnutím.

Zpracovala Ing. K. Gubová

Donata Riedel

Steinbrück prüft Subventionswirkung

Steinbrück prověří efekt subvencí

Handelsblatt, 15.8.2007, Nr. 156, S. 4

Spolkový ministr financí se chce dozvědět, zda stát prostřednictvím subvencí skutečně dosahuje zamýšlených cílů. Zjistit by to měli vědci Fifo-Institutu v Kolíně n.R. (Institut pro výzkum finanční vědy) společně s mannheimským ZEW (Centrum pro evropské ekonomické výzkumy) a Copenhagen Economics ApF. „Pro daňová zvýhodnění zatím nehrají hodnotící žádnou roli“, uvádí se v materiálu ministerstva financí - ten slouží jako informace pro vládu, jež právě uzavírá nejnovější „zprávu o subvencích“. Výsledky výzkumu mají být zveřejněny v září roku 2008.

Podle 21. zprávy o subvencích sníží stát v rozmezí let 2005-2008 veškeré subvence o 2 mld. eur na 21,5 mld. eur. Nejvýrazněji se to projeví u daňových zvýhodnění, kde dojde k poklesu ze 17,4 mld. eur na 15,8 mld. eur - týkat se to bude hlavně podpory vlastního bydlení, která se už od roku 2006 nevztahuje na nové případy. Finanční pomoc, tedy přímé příspěvky do podnikatelského sektoru, se sníží z 6,1 mld. eur na 5,7 mld. eur. Největší finanční pomoc - ve výši 2 mld. eur - se poskytne na těžbu černého uhlí.

Zatím vláda prověřovala jen část poskytnutých finančních pomoci, kde zkoumala dodržení předpokládaného subvenčního cíle. Prověrku každé jednotlivé čtvrtiny finančních příspěvků prováděli nezávislí odborníci nebo kompetentní ministerstva. V případě daňových zvýhodnění však vláda tápe v temnotách - účinek subvence byl prověřen pouze u 6 procent z celkového objemu.

Fifo má nyní za úkol zpracovat dotazy k 20 největším daňovým zvýhodněním; je potřeba zjistit, zda je cíl pokaždé přesně nadefinován a zda je z národohospodářského hlediska odůvodnitelný. Má se prověřit, zda je subvence efektivní nebo jestli by pro ten který účel byl vhodnější jiný prostředek a jestli případně nemá daňová subvence vedlejší účinky. Na základě zjištěných výsledků pak chce Steinbrück kontrolu efektivnosti subvencí systematizovat, protože „mnohá daňová zvýhodnění platí beze změny již léta či desetiletí“ a nikdo neví, jestli je účel podpory odůvodněný. Zkoumat už se ale nebude podpora vlastního bydlení, která dobíhá.

Počátkem roku 2006 vláda rozhodla, že poskytování finančních pomoci bude probíhat degresivně a po několika letech skončí. Nové subvence už nebudou poskytovány formou daňového zvýhodnění, ale formou finanční pomoci. Zatím je degresivně utvářena asi polovina z finančních pomoci, neznamená to však, že by musely nuceně doběhnout (např. k bydlení zabezpečovanému státem z důvodu stěhování vlády se konečné datum nevztahuje). Jako trvalé subvence jsou ale nastaveny příspěvky k úrazovému pojištění v zemědělství, dále podpora exportu obnovitelných energií a také finanční příspěvky na letadla.

Dle zprávy o subvencích budou do roku 2008 finanční pomoci zkráceny na polovinu objemu z roku 1998. S dalším snižováním pak už ministerstvo financí nepočítá - navíc se vláda zavázala, že budoucí podpůrné programy budou nastaveny na tuto formu příspěvků. Zpráva neuvádí žádné nové plány na snižování daňových zvýhodnění.

Pohled na 20 největších daňových subvencí ukazuje, že jejich odbourání se dotkne především dřívějšího těžiště, tj. podpory bytové výstavby - jde o druhou největší oblast podpory a v roce 2008 je pro ni určeno 3,8 mld. eur. Nejvíce úlev z titulu daňových zvýhodnění je poskytováno podnikům u daní z minerálních olejů. V oblasti subvencí na ochranu životního prostředí byla nejvíce snížena daňová zvýhodnění biopohonných hmot, které budou nyní přednostně podporovány tím, že do nafty musí být přidávána bionafta. Proti této změně samozřejmě výrobci protestují a nacházejí kladnou odezvu i mezi poslanci koalice.

Státní finanční pomoc klesá v případě příspěvků do zemědělství, v oblasti dopravy zůstává v roce 2008 relativně konstantní (1,4 mld. ročně). Výrazněji bude podporován výzkum a vývoj v sektoru MSP.

Donata Riedel

Union will Frühwarnsystem gegen hohe Staatsschulden

Unie CDU/CSU chce proti vysokým státním dluhům zavést systém včasného varování

Handelsblatt, 9.8.2007, Nr. 152, S. 4

Unie CDU/CSU chce zabránit vzniku případné rozpočtové nouze na úrovni zemí a státu systémem včasného varování. M. Meister (člen CDU) považuje za smysluplné instalovat celoplošný dozor nad rozpočty zemí i států - navrhuje „modifikovanou finanční plánovací radu“ složenou ze zástupců států, zemí a nezávislých odborníků.

Velká koalice plánuje zavést do roku 2009 přísnější předpisy pro zadlužení a zakotvit je v ústavě (Komise pro federalistickou reformu by návrh měla vypracovat do konce roku 2008). Spolkový ústavní soud totiž ve svém rozsudku k žalobě na rozpočet roku 2004 [podaný CDU/CSU a FDP] konstatoval, že je nutné přijmout účinná nařízení, aby stát trvale nevykazoval vyšší výdaje než příjmy. Dnešní předpisy považují soudci za neúčinné: ústava povoluje roční nové úvěry ve výši investic s tím, že ve špatných časech je možné tuto hranici překročit. Ve Spolkovém ministerstvu financí už se pracuje (W. Gatzert a T. Mirow) na tvrdších dluhových pravidlech: cílem je „bezúvěrová“ tvorba rozpočtu během konjunkturálního cyklu.

M. Meister osobně tento cíl podporuje: pokud prokáže propočet vliv konjunktury, není důvod pro nové zadlužení - kromě případu nějaké katastrofy. Ve fázích poklesu musí však eventualita zadlužení existovat. Meister sice zpočátku nechtěl uvést, zda stejně jako Gatzert podpoří koncepci rady znalců nebo by chtěl novou hranici pro zadlužení formovat podle Paktu stability. Gatzert požaduje, aby i nadále bylo možné financovat čisté investice úvěrem, ovšem jen v případě, že by to do budoucna znamenalo skutečný nárůst hodnoty - což považuje Meister za „přijatelné“. Zatím dovoluje ústava nové dluhy do výše veškerých hrubých investic. Mirow naproti tomu požaduje vyrovnaný celostátní rozpočet podle evropské definice, kde dosažení cíle předpokládá zadlužení pod 0,5 procenta HDP. Pro stát z obou koncepcí aktuálně vyplývá hranice zadlužení ve výši cca 7 mld. eur. Meister chce „každopádně v dobrých časech koordinovat vyrovnaní rozpočtu s maastrichtskými předpisy“. V případě státního rozpočtu lze počítat s brzkou shodou, u zemských rozpočtů však není pospolitost patrná. Mezi chudými a bohatými spolkovými zeměmi se diskuze přiostrily. Bavorsko stejně jako Bádensko-Württembersko se zasazuje o daňovou autonomii zemí. Meister ji podporuje: „Pokud země dostanou tvrdé podmínky pro výdajovou stránku, pak potřebují na straně příjmů určitou autonomii v daních“. Proti tomu vystupují chudé země a značná část SPD a zřejmě nedojde v otázce daňové autonomie ke shodě. Finančně slabé země se obávají, že bohaté země využijí autonomie ke snížení daní a cíleně jim tak odlákají firmy. Meister takové obavy nepovažuje za reálné, protože „po první reformě federalismu si mohou země samy určovat sazby živnostenské daně - využil toho jen Berlín a žádná ze zemí zatím daň nesnížila“.

R. Meyer (státní kancelář Meklenbursko-Přední Pomořansko) se přimlouvá, aby Komise pro reformu federalismu usilovala jen o to, co je dosažitelné, protože v roce 2009 se budou konat celostátní volby, a už se toho tolik stihnout nedá; navíc počáteční euforie okolo reformy už je pryč. K. Falthausen (bavorský ministr financí) se např. vyslovil pro to, aby se chudým zemím při přechodu na tvrdší podmínky poskytla delší lhůta: Brémy, Sársko či Sasko-Anhaltsko by měly své rozpočty „srovnat“ do roku 2019, kdy končí finanční vyrovnaní německých zemí a Pakt solidarity.

Zpracovala M. Beránková